

Iværksætterselskaber

Danish entrepreneur companies

Kandidatafhandling

Cand.merc.aud.

Forfatter: Sigurd Rune Ankjær

Vejleder: Troels Michael Lilja

Afleveringsdato: 15. januar 2018

Antal anslag: 137.641

Antal normalsider: 60,5

Executive summary:

This master thesis concerns the private limited corporate form “iværksætterselskab/IVS” (Danish entrepreneur company), which has existed since 1st of January 2014 and the Danish declaration standard “udvidet gennemgang” (extended review), which has existed since 1st of January 2013.

The thesis’ purpose is to determine the differences in the legal position for the Danish entrepreneur companies and the other limited corporate forms regulated by the Danish company act, which primarily is the Danish limited corporate forms “ApS” and “A/S”. The output here from is partly used to determine if the extended review can be used on Danish entrepreneur companies, so the thesis is split into two parts.

The first part concerns the before mentioned differences in the legal position and has focus on chapter 20 a in the Danish company act, where the main laws for entrepreneur companies are presented. The first part clearly states a lot of differences, but especially three things seem to stand out, which is that non-cash contributions is not legal for Danish entrepreneur companies, that an Danish entrepreneur company cannot have dividend before the company’s share capital is the amount of 50.000 kr. and a minimum share capital at 1 kr.

In the second part the extended review and its backstory is explained and it is quickly clear that extended review can be used on Danish entrepreneur companies, so the thesis also examine if the extended review is relevant for the Danish entrepreneur companies and how usable it is. After that the auditing standard gets examined and the most crucial parts are discussed and analyzed in comparison to the first part of the thesis. The second part concerns a few other relevant subjects and in the end of second part there is a few suggestions to how the law could be more optimized in order for Danish entrepreneur companies and extended review to work better.

The thesis concludes that extended review can be used on Danish entrepreneur companies without any significant change, but they are not a perfect fit and there is some of the differences from the first part that affects the use of the extended review in a negative way.

Indholdsfortegnelse

1. Indledende	5
1.1 Problemformulering	5
1.2 Metode	5
1.3 Kildekritik	6
1.4 Afgrænsning	6
1.5 Forkortelser:	7
1.6 Indledning	8
2. Selskabsloven kap. 20 a – Iværksætterselskaber	9
2.1 Udgangspunktet for IVS'er	9
2.2 IVS er et anpartsselskab (SL § 357 a, stk. 1)	10
2.3 Minimumskapital og forbud mod apportindskud (SL § 357 a, stk. 2)	11
2.3.1 Apportindskud i IVS	13
2.3.2 Skjult apportindskud	15
2.3.3 Forsvarligt kapitalberedskab og kapitaltab	16
2.3.4 Delvis indbetaling af selskabskapitalen	18
2.3.5 Fusion, hjemstedsflytning og spaltning	18
2.4 Betegnelsen IVS/iværksætterselskab (SL § 357 a, stk. 3)	21
2.5 Den bundne reserve (SL § 357 b, stk. 1)	22
2.6 Udbytteforbuddet (SL § 357 b, stk. 2)	24
2.6.1 Erhvervelse af egne kapitalandele	24
2.6.2 Selvfinansiering	25
2.7 Omregistrering (niveauet) (SL § 357 c, stk. 1)	26
2.7.1 Omregistrering til ApS	26
2.7.2 Omdannelse til A/S?	28
2.7.3 Andre omregistreringer/omdannelser	29
2.8 Vurderingsberetning ved omregistrering (SL § 357 c, stk. 2)	29
2.9 Endelig omregistrering (SL § 357 d, stk. 1)	30
2.10 Delkonklusion/sammenfatning	32
3. Udvidet gennemgang	33
3.1 Introduktion udvidet gennemgang	33
3.2 Baggrunden for erklæringen (udvidet gennemgang)	34
3.3 Er IVS'er underlagt revisionspligt?	36
3.3.1 Regnskabsklasse	36

3.3.2 Fravalg af revision	39
3.3.2 Revision data IVS	40
3.4 Erklæringsbekendtgørelsen – Erklæringsstandarden (udvidet gennemgang)	41
3.4.1 Fremhævelse af forhold i regnskabet	41
3.4.2 Væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift	44
3.4.3 Revisionsanmærkninger	45
3.4.4 Supplerende handlinger	46
3.5 Interessenter i IVS'er	48
3.6 Pris på udvidet gennemgang	49
3.7 Kapital 20 a – andre refleksioner	50
3.8 Retspolitiske forslag.....	52
3.9 Delkonklusion/sammenfatning.....	53
4. Konklusion.....	54
5. Kilder	56

1. Indledende

1.1 Problemformulering

- I afhandlingen vil det blive belyst, hvordan retsstillingen for iværksætterselskaber adskiller sig fra andre kapitalselskaber. Fokus vil være på selskabslovens kapitel 20a.
- Med primært udgangspunkt i ovenstående analyse, vil det blive belyst, hvordan reglerne om udvidet gennemgang af regnskaber kan anvendes på iværksætterselskaber.

1.2 Metode

Til at besvare specialets problemformulering er der blevet brugt flere forskellige metoder, da det var nødvendigt for at få komme ordentligt rundt om problemformulering og svare den til fulde.

I forhold til den juridiske metode, så er der fortrinsvist blevet benyttet den retsdogmatiske fortolkning/metode og er den primære metode, hvilket hovedsageligt er blevet brugt til at besvare 1. del af problemformulering og opgaven for at komme frem til hvad der er gældende ret for IVS kontra andre kapitalselskaber, altså "de lege lata". Derudover er den til en vis grænse blevet brugt i 2. del i forhold til at finde ud af gældende ret i forbindelse med den udvidede gennemgang, den gældende ret stod dog i den forbindelse meget klart og er blevet benyttet i et lille omfang.

Udgangspunktet for fortolkningen af bestemmelserne har derfor været til dels være via ordlydsfortolkningen for at finde ordenes juridiske mening (Nielsen & D. Tvarnø, 2011, s. 209) og så er der blevet lagt vægt på forarbejder, samt diverse kommentarer og noter fra litteraturen. Forarbejderne er blevet benyttet i høj grad, da der ikke domspraksis på området for IVS'er og forarbejder er desuden ofte blevet henvist til i generel dansk domspraksis (Nielsen & D. Tvarnø, 2011, s. 234).

På baggrund af størrelsesgrænser i lovgivningen og for at give en indikation for hvor vidt hovedemnet, iværksætterselskaber, overhovedet hører ind under størrelsesgrænserne for regnskabsklasse B, så de kan benytte sig af udvidet gennemgang, har det været nødvendigt at benytte sig af kvantitativ metode, men i et lille omfang. Det bruges primært på denne analyse af IVS'er (Experian, FSR, & Erhverv, 2017). Men der er tale om databearbejdelse i en meget simpel form og det beskrivende/deskriptiv statistik.

Til sidst i afhandlingen vil der ud fra 1. og 2. del af opgaven og problemstillinger som er opstået undervejs, komme nogle enkelte retspolitiske forslag ("de lege ferenda"-betragtninger) til ændringer i den gældende retsstilling for IVS'er.

1.3 Kildekritik

En stor del af de anvendte kilder er dansk lovgivning, samt forarbejderne hertil, hvilket må betragtes som meget pålideligt.

De benyttede bøger er ofte skrevet før der har været diverse lovændringer, dog som regel ændringer i mindre omfang, men det har der naturligvis været opmærksomhed på, så der ikke er blevet refereret til forældede love og samtidig taget hensyn til eventuelle ændringer, som har haft betydning for retstillingen og opgaven. Ellers er de benyttede bøger alle fra "velkendte" navne med høj troværdighed.

Desuden er der hentet datamateriale fra CVR (Det Central Virksomhedsregister), som igen må antages som meget pålideligt, da det er ejet af Erhvervsstyrelsen, som er en offentlig instans/statslig administrativ enhed. Samtidig er der brugt data fra Danmarks Statistik, som også må betegnes som meget pålideligt, da det også hører ind som en offentlig instans/statslig administrativ enhed.

Der er blevet anvendt data fra en rapport fra Experian, FSR – Danske Revisorer og Dansk Erhverv (Experian, FSR, & Erhverv, 2017), som ikke er offentlige, men må alligevel betragtes som pålidelige og velrenommerede foreninger/virksomheder. FSR og Dansk Erhverv har selvfølgelig i høj grad deres egne medlemmer og branche(r) i interesse, det anvendte analyse må betegnes at være udarbejdet på et så objektivt niveau, at det ikke har nogen betydning, da det er ud fra offentligt frit tilgængeligt data.

1.4 Afgrænsning

Problemformuleringen lyder på forskellen mellem IVS'er og andre kapitalselskaber, men der har været et klart fokus på anpartsselskaber og aktieselskaber, som også er de "overordnede" kapitalselskaber jf. SL § 1, stk. 1. Så partnerselskaber, som er en variant af et aktieselskab jf. SL § 5, nr. 1, er derfor ikke blevet berørt.

Der er en række af forskelle på IVS'er og de øvrige kapitalselskaber, men der har, som der også nævnes i problemformuleringen, været fokus på kapitel 20 a i Selskabsloven og så har der desuden været fokus på de forskelle, som er blevet anset som de mest relevante i forhold til udvidet gennemgang og 2. del af problemformuleringen. Samt fokus på relevante informationer som kan relateres til disse paragraffer og ikke nødvendigvis direkte nævnt i paragraffen og de forhold som er blevet anset som de mest betydningsfulde og væsentlige for IVS'er.

Da fokuset i 1. del af opgaven/problemformuleringen er på forskellene på IVS og de øvrige kapitalselskaber, så vil der generelt ikke blive gået i dybden med de enkelte "almene" bestemmelser og regler, men fokus på der hvor IVS adskiller sig.

Iværksætterselskaberne er i fokus, så det er primært lovgivningens betydning for denne som vil blive berørt og hvordan det påvirker denne.

Der har i opgaveforløbet været ændringer i lovene og standarder, der er dog som udgangspunkt brugt de nyeste per 15. januar 2018, medmindre andet er angivet.

Da opgaven omhandler danske forhold, så har den tyske baggrund ikke været i fokus, ligesom den tyske litteratur som udgangspunkt heller ikke direkte er blevet benyttet. Ligeledes har der været meget begrænset fokus på den EU-retslige baggrund for indførsel af IVS'er i forbindelse med etableringsfriheden.

Da 2. del af problemformuleringen primært har fokus på brugen af udvidet gennemgang i forhold til IVS'er og ift. 1. del af problemformuleringen, så er det begrænset med dybden i selve revisionsprocessen, men mere et fokus på om det kan anvendes eller ej og om fordele, ulemper, problematikker/problemstillinger ved det, samt løsninger. Så man behøves heller ikke nødvendigvis at have et indgående kendskab til revision for at læse og forstå opgaven.

Det er heller ikke alle dele af 1. del af opgaven, som bliver benyttet i 2. del, men de mest interessante og relevante punkter.

Ved benævnelse af ApS vil det generelt være udtryk for det "almindelige" anpartsselskab med en minimumskapital på 50.000 kr. og ikke inkludere IVS'er, medmindre andet er angivet.

1.5 Forkortelser:

SL = Selskabsloven

ÅRL = Årsregnskabsloven

RL = Revisorloven

ANBKG = Anmeldelsesbekendtgørelsen

Bkg.= Bekendtgørelse

EANK = Erhvervsankenævnets kendelse

Erklæringsbekendtgørelsen = Bekendtgørelse nr. 1468 af 12. december 2017 om godkendte revisorers erklæring.

1.6 Indledning

Kapital 20 a i selskabsloven og bestemmelsen blev indsat ved lov nr. 616 af 12/6 2013. Ændringerne trådte i kraft 1. januar 2014, jf. ikræfttrædelsesbkg. Nr. 1385 af 15/11 2013. Denne indførsel gjorde det muligt at stifte et iværksætterselskab (IVS), hvilket er en særlig type anpartsselskab (ApS) med en selskabskapital, som afviger fra det normale kapitalkrav, som er opregnet i selskabsloven (SL) § 4, stk. 2. Inspirationen for IVS'er blev fundet i Tyskland, hvor man i 2008 indførte selskabsformen "Unternehmergeellschaft (haftungsbeschränkt)", forkortet UG, hvor man i lighed til den danske pendant, skulle have en selskabskapital på 1 i den pågældende valuta (euro). UG var en type af den tyske selskabsform "Gesellschaft mit beschränkter Haftung, forkortet GmbH, hvilket kan sammenlignes med det danske ApS, dog har det et kapitalkrav på 25.000 euro jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190". Den tyske selskabsform "Unternehmergeellschaft (haftungsbeschränkt)" blev etableret for at skabe et alternativ og stoppe flugten til især England og Irland, hvor et limited-selskab kan stiftes for 1 GBP. Det kom sig af dommene i bl.a. Centros, Überseering og ltd. Inspire Art sagerne, hvor det blev anerkendt, at et europæisk selskab måtte have sin ledelse i et og driften i et andet EU-land og der blev i den forbindelse lukket op for "eksport" af selskabsformer i EU (Eriksen, 2014, s. 302).

Selskaber med begrænset ansvar (s.m.b.a.) blev i øvrigt afskaffet samtidig med indførslen af IVS'er og desuden i sammenhæng med den jf. LF 152, 2.3.1.3.2., da et s.m.b.a. havde nogle ligheder til IVS, heriblandt begrænset hæftelse med lavt kapitalkrav (intet), dog omfattet af lov om visse erhvervsdrivende virksomheder på langt lempeligere vilkår end IVS'er er nu. De argumenterede yderligere for afskaffelsen med en lavere overlevelseshgrad sammenlignet med ApS'er jf. LF 152, 2.3.2.1.

IVS'ets primære målgruppe er iværksættersegmentet, som har et forretningspotentiale, men ikke har hverken økonomi eller nødvendigvis behov for at større kapitalgrundlag. IVS'et giver målgruppen en mulighed for at starte virksomhed inden for selskabsretlige rammer med økonomiske begrænset hæftelse jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190", fremfor, hvad der formentlig havde været alternativet, personselskaber med direkte personlig hæftelse.

Per 30. juni 2017 er der stiftet 34.903 IVS'er, altså i perioden 1. januar 2014 til 30. juni 2017, hvoraf 30.668 af dem fortsat var aktive, hvilket skyldes forskellige årsager, men konkurs (1.471 ud af 4.235 ophørte) og likvidation (1.768) er de klart hyppigste årsager (Experian, FSR, & Erhverv, 2017). Til sammenligning er der i samme periode stiftet 68.437 ApS'er og 3.593 A/S (Experian, FSR, & Erhverv, 2017), hvilket indikerer, at IVS'erne har fået fodfæste i det danske samfund, i hvert fald i forhold til stiftelse.

Udvidet gennemgang, som også er kendt som Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder blev indført ved lov nr. 1232 af 18/12 2012 og må altså stadig betragtes som forholdsvist nyt i den danske lovgivning, hvilket også gør det yderligere interessant at se på sammenspillet mellem de 2.

2. Selskabsloven kap. 20 a – Iværksætterselskaber

- I afhandlingen vil det blive belyst, hvordan retsstillingen for iværksætterselskaber adskiller sig fra andre kapitalselskaber. Fokus vil være på selskabslovens kapitel 20 a.

2.1 Udgangspunktet for IVS'er

Først og fremmest skal det bemærkes, at IVS'er som udgangspunkt er underlagt de samme regler som "almindelige" ApS'er, da definitionen på et IVS først og fremmest er som følge jf. SL § 5, nr. 14: *"Et anpartsselskab, jf. nr. 2, der ikke har en registreret selskabskapital på mindst 50.000 kr., og som opfylder betingelserne i § 357 a"*, så et IVS er blot en variant af et ApS. Så for at komme helt til bunds i definitionen på et IVS, skal man derefter kigge på definitionen for et "almindeligt" anpartsselskab jf. SL § 5, nr. 2:

"Et kapitalselskab, hvor kapitalejernes indskudskapital er fordelt på anparter. Anpartsselskaber kan ikke udbyde deres kapitalandele til offentligheden, jf. § 1, stk. 3. Kapitalejerne hæfter alene med deres indskud i selskabet".

Da et IVS som nævnt er en variant af et ApS, så har de et fælles grundlag af forskelle fra A/S i selskabsloven, hvilket er bestemmelser i §§ 42 a-44, som alene omhandler A/S'er og desuden særligt på 2 andre områder afviger A/S. Det omhandler, at anpartsselskaber inkl. IVS'er ikke kan udbyde kapitalandele til offentligheden jf. SL 1, stk. 1 og den førnævnte definition på et anpartsselskab i SL § 5, nr. 2. Samt i forhold til størrelsen af den kapital som skal tegnes for at selskabet lovligt kan stiftes jf. SL § 4, stk. 2, som fortæller, at et A/S skal have en selskabskapital på mindst 500.000 kr. og et anpartsselskab en på mindst 50.000. Her træder der dog en af IVS'ernes særbestemmelser i kraft i SL § 357, stk. 2, hvilket der vil komme mere om senere (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 63).

Af § 357 a fremgår det så, at lovens regler om anpartsselskaber finder anvendelse på iværksætterselskaber, medmindre andet er fast i dette kapital (20 a) jf. SL § 357 a, stk. 1. De førnævnte betingelser i SL § 5, nr. 14 er desuden i korte træk, at et IVS skal have en kapital mindst 1 kr. jf. § 357 a, stk. 2 og at kun iværksætterselskaber kan og skal benytte betegnelsen "iværksætterselskab" eller forkortelsen "IVS" i deres navn jf. § 357 a, stk. 3. Hjemlen for at ApS'er, og dermed IVS'er, er underlagt reglerne i selskabsloven, som

der primært er fokus på i dette overordnende afsnit, skal til sidst findes i SL § 1, stk. 1, som siger: *"Denne lov finder anvendelse på alle aktieselskaber og anpartsselskaber (kapitalselskaber)"*.

Udover særbestemmelserne i kapital 20 a (SL §§ 357 a – 357 d), så blev der samtidig indført en særbestemmelse i Årsregnskabsloven (ÅRL) § 35 c og så blev der desuden lavet ændringer i definitioner i SL, nærmere bestemt den førnævnte § 5, nr. 14, som blev tilføjet og nr. 18 som blev opdateret til at indeholde IVS'er jf. lov nr. 616 af 12/6 2013.

I det følgende vil de enkelte paragrafer i kapital 20 a i selskabsloven, som indeholder bestemmelserne for IVS'er, blive behandlet og oplistet med en relateret overskrift, samtidig vil eventuelt yderligere relaterede forskelle, ud over bestemmelsen i kapital 20 a, blive sat ind under den mest passende bestemmelse.

2.2 IVS er et anpartsselskab (SL § 357 a, stk. 1)

§ 357 a, stk. 1.

"Lovens regler om anpartsselskaber finder anvendelse på iværksætterselskaber, medmindre andet er fastsat i dette kapitel"

Det blev omtalt i det foregående, men som nævnt, så er det de gældende regler for anpartsselskaber som finder anvendelse på IVS'er, medmindre andet er fastsat i kapitel 20 a. Så når anpartsselskaber nævnes i andre love, herunder ÅRL og skattelovgivning, så omfatter det både de "almindelige" ApS'er og IVS'er. Som man vil se i de kommende paragraffer i kapital 20 a, så er der en lang række forhold, som ikke er reguleret, hvilket betyder, at langt de fleste forhold skal finde i reguleringen for ApS'er.

I (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1444) fremhæver de, at der ikke er fastlagt særlige regler om ledelsesmodeller i IVS'er, så det er SL § 111, som gælder for IVS'er, så ledelsen af et IVS kan bestå af en direktør alene, en bestyrelse og en direktion eller et tilsynsråd og en direktion, som det kendes fra "almindelige" ApS'er.

Desuden er der ingen begrænsning er for hvilke aktiviteter der kan udøves i et IVS, hvor det sagtens kan fungere som et holdingselskab, interessant i et I/S og som komplementar i et K/S, da det fungerer som et almindeligt ApS og altså et kapitelselskab. Ligesom kravet om at et K/S og et I/S med udelukkende kapitalselskaber som deltagere skal registreres i Erhvervs- og selskabsstyrelsens it-system jf. Erhvervsvirksomhedsloven § 2, stk. 3 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1444).

Stiftelsen foregår i øvrigt på samme måde som almindelige anpartsselskaber, og aktieselskaber, som skal registreres eller anmeldes til registrering senest 2 uger efter underskrivelsen af stiftelsesdokumentet jf. SL § 40, stk. 1. Her var der tidligere en forskel for IVS'er sammenlignet med ApS og A/S, da man normalt kunne gøre registreringen via Erhvervsstyrelsens selvregistreringsløsning, men dette gjaldt ikke i starten for IVS'er,

da der skulle komme et nyt system i 2015, så man skulle i stedet gøre det ved brug af Erhvervsstyrelsens selskabsanmeldelsesblanket. De sædvanlige muligheder for ApS og A/S i selvregistreringsløsningen var dog mulige for IVS'er (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1444). Desuden ville det normalt den gang koste 670,- at stifte et selskab, både ApS og A/S via Erhvervsstyrelsens selvregistreringsløsning, hvilket det stadig gør, og 2150,- via anmeldelsesblanketten (Erhvervsstyrelsen.dk). Men selvregistreringsløsningen kunne som nævnt ikke benyttes til stiftelse af IVS'er i starten dets levetid, men anmeldelsesbekendtgørelsen indeholder en særbestemmelse om, at registreringsgebyret er på 670,- uanset at det sker via anmeldelsesblanketten jf. ANBKG Bilag 2, B. Takster.

2.3 Minimumskapital og forbud mod apportindskud (SL § 357 a, stk. 2)

§ 357 a, stk. 2.

”Et iværksætterselskab skal have en kapital på mindst 1 kr. Selskabskapitalen kan alene indskydes eller forhøjes i kontanter, herunder ved overførsel af selskabets reserver til selskabskapital (fondsforhøjelse)”

Det skal startes med at bemærkes, at overstående ikke er lovens oprindelige ordlyd, som i stedet var som følge: ”Stk. 2. Et iværksætterselskab skal have en kapital på mindst 1 kr. Selskabskapitalen kan alene indskydes i kontanter”. Ændringen kommer sig af lov nr. 1547 af 13-12-2016, 9., hvor ændringen var som følge: ”I § 357 a, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »indskydes«: »eller forhøjes«, og efter »kontanter« indsættes: », herunder ved overførsel af selskabets reserver til selskabskapital (fondsforhøjelse)«”.

Ændringen forklares i bemærkningerne til lovforslaget med at den tidligere førømtalte bestemmelse om at selskabskapitalen alene kan indskydes i kontanter, har givet anledning til tvivl, grundet at det kun er muligheden for kontanter, som bliver nævnt direkte i loven. Dog er en fondsforhøjelse at betragte som en kontantforhøjelse, da det er en overførsel af et selskabs reserver til selskabskapitalen, derfor denne ændring så der fjernes tvivl om dette. Så det er blot en præcisering og medfører ikke ændringer i retstilstanden.

Som det kan ses på ordlyden af denne bestemmelse (SL § 357 a, stk. 2), så kan man stifte et selskab med selskabskapital på 1,-, så der er mindst 1 kapitalandel. Hvilket er en modsætning til anpartsselskaber og aktieselskaber, hvor det er henholdsvis mindst 50.000 kr. og mindst 500.000 kr. jf. SL § 4, stk. 2. Ligesom for A/S'er og ApS'er, så er der ikke noget til hinder for, at man indskyder en større kapital i et IVS end 1 kr.

Selv om der intet til hinder for, at man indskyder en større kapital end 1 kr., så kan selve selskabskapitalen dog højst være 49.999,-, grundet at definitionen på et IVS jf. SL § 5, nr. 14 siger, at et IVS er et anpartsselskab, der ikke har en registreret selskabskapital på mindst 50.000 kr. og som opfylder betingelserne i § 357 a (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1444-1445) (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 86).

Men du kan sagtens komme over de 50.000 kr., hvis du stifter til overkurs, hvilket gør, at man kan sørge for, at selskabskapitalen ikke bliver over 50.000 kr., men der i stedet bliver indbetalt til overkurs, som indgår som en separat post under egenkapitalen jf. ÅRL, Bilag 2, 1/2.

Hvis man vælger et IVS fremfor et ApS, på trods af, at man vil indskyde de 50.000 eller mere, som er krævende for at stifte et ApS, så kan det stadig tænkes, at man vil vælge et IVS fremfor et ApS, da man opnår en øget fleksibilitet ved at man f.eks. i en kapitaltabssituation kan nedsætte kapitalen til underskudsdækning (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 48)

Dette bliver bekræftet af (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 94) som nævner muligheden for at stifte et IVS med overkurs, som man sammenlagt kommer over de 50.000 kr., men kan ingen grund se til det fremfor i stedet at stifte et ApS. Bortset fra, at man vil have mulighed for efterfølgende at gennemføre kapitalnedsættelser, da mindstekapitalkravet vil være mindre for IVS og desuden skal selskabet påføres et større tab før at kapitaltabsreglen i SL § 119 træder i kraft.

Begrænsningen med alene indskud af kontanter gælder både ved stiftelse og ved efterfølgende kapitalforhøjelser. Dog kan der foretages en fondsforhøjelse, som nu også fremgår direkte af bestemmelsens ordlyd, hvor at kapitalforhøjelsen ikke sker ved indskud, men derimod ved overførsel af selskabets midler til selskabskapitalen. Det skal dog følge reglerne for fondsforhøjelser jf. SL kap. 10, herunder § 165, som fortæller hvilket midler der kan anvendes til fondsforhøjelse (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1446).

Ved registreringen af stiftelsen af et ApS eller A/S er der krav om, at der indsendes bevis for, at kapitalen er indbetalt til selskabet senest på registrerings- eller anmeldelsestidspunktet jf. § SL 40, stk. 2, 2. pkt. Kravet og nærmere herom står i anmeldelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 2 til 4, hvilket er alt efter om der er tale om indskydelse af kontanter eller andre værdier end kontanter, men et IVS kan kun stiftes med et indskud af kontanter, som det kan ses fra nærværende bestemmelse (SL § 357 a, stk. 2). Det er anmeldelsesbekendtgørelsens § 16, stk. 2, som fastslår hvilket bevis der skal indsendes ved kontantstiftelse og går som følge:

Stk. 2. Som dokumentation for kontant indbetaling af selskabskapitalen, jf. dog stk. 3, kan anvendes følgende:

- 1) Bankbilag, der viser, at kapitalen inklusiv evt. overkurs er indsat på en konto tilhørende kapitalselskabet under stiftelse. Udskrift fra netbank udgør ikke tilstrækkelig dokumentation.
- 2) Udtog af advokats klientkonto, hvoraf det fremgår, at kapitalen er bogført i en advokats bogholderi på det pågældende kapitalselskab under stiftelse.
- 3) Erklæring fra en advokat om, at kapitalen er indsat på advokatens bankkonto eller klientkonto tilhørende kapitalselskabet.
- 4) Erklæring fra en godkendt revisor om, at kapitalen er indsat på en bankkonto tilhørende selskabet eller foreligger som kassebeholdning.

- Hentet fra retsinformation.dk

Da IVS blev indført, så blev det vurderet, at de overstående sædvanlige krav til dokumentation for en kontant indbetalt selskabskapital ikke ville være passende, hvis der var tale om et IVS med en startkapital på 1,- (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1445). Anmeldelsesbekendtgørelsen indeholder derfor en særbestemmelse omkring dokumentationen for IVS'er, som fremgår af ANBKG § 16, stk. 3:

"Iværksætterselskaber, der stiftes med en selskabskapital på 25.000 kr. eller mindre, kan som dokumentation for kontant indbetaling af selskabskapitalen vedlægge en erklæring fra stifterne om, at kapitalen er til stede."

Man kan som IVS med en selskabskapital på 25.000 kr. eller mindre benytte denne særbestemmelse, men der er dog intet til hinder for at man benytter nogle af mulighederne i ANBKG § 16, stk. 2 i stedet, selv om man ligger under grænsen på de 25.000 kr., som f.eks. ved en advokaterklæring (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1445).

2.3.1 Apportindskud i IVS

Som nævnt før og som det også kan ses på ordlyden i bestemmelsen, så kan selskabskapitalen alene indbetales kontant og dermed er der et forbud mod apportindskud. Dette bliver begrundet i bemærkningerne til lov nr. 616 af 12. juni 2013 jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190", som indeholder dette om grunden til den førmtalte begrænsning:

"Henset til at kapitalkravet efter omstændighederne er beskedent, kan selskabskapitalen i et iværksætterselskab alene indbetales kontant. Der er i den forbindelse dels tale om enkle administrative krav og en minimering af de omkostninger, der knytter sig til opstart i selskabsform. I tilfælde, hvor der indskydes værdier, apportindskud, vil det som udgangspunkt nødvendiggøre udgifter til en uafhængig vurdering af det indskudtes værdi."

Der er altså tale om enkle administrative krav og en minimering af omkostninger til opstart i forbindelse med indskydelse af værdier, da det ellers som udgangspunkt vil være nødvendigt med udgifter til en uafhængig vurdering af det indskudtes værdi, for det er gældende for andre kapitalselskaber, at vedhæfte en vurderingsberetning ved stiftelse, når kapitalselskabet skal overtage andre værdier end kontanter jf. SL § 36, stk. 1.

Der bliver dog i (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 147-148) diskuteret rækkevidden for forbuddet mod apportindskud alt efter om det er en kreditorbeskyttelsesregel eller en regel der beskytter kapitalejer. Det skaber forvirring, da det ud fra ordlyden i SL § 357 a, stk. 2, 2. pkt. indikerer, at der er tale om kreditorbeskyttelsesregel, mens de førmtalte lovbemærkninger til indikerer, at forbuddet mod apportindskud er af hensyn til kapitalejerne, så der er enkle administrative krav og en minimering af omkostninger ved opstart. Da reglerne om apportindskud og vurderingsberetninger jf. SL §§ 35-38 gælder for alle kapitalselskaber, ville det også kræve en vurderingsberetning for IVS ved apportindskud, så det er ifølge (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 148) svært at se værdien af SL § 357 a, stk. 2, 2. pkt., hvis det er en regel, som skal værne om kapitalejerne, men hvis reglen i stedet, trods lovbemærkningerne, er en kreditorbeskyttelsesregel der skal sikre udelukkende kontantindskud, så må rækkevidden alt andet gå videre end blot til stiftelses- eller kapitalforhøjelsestidspunktet.

Desuden bliver der i (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015, s. 5) argumenteret for, at det ikke giver mening med forbuddet mod apportindskud, når begrundelsen er, at gøre det mindre omkostningsfyldt/krævende at udføre et apportindskud, mens det samtidig gør opstarten for iværksætterselskaber mindre fleksibel, da stifter(ne) af IVS'et bare kunne vælge at undlade apportindskud og alene indskyde kontanter, hvis de fandt apportindskud for besværligt og dyrt. Denne mening bliver delt i (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 48), som siger, at selv om udgifter til en sagkyndig vurdering ofte vil gøre det mindre attraktivt at benytte sig af apportindskud, så er det ikke nok til at bære forbud og man burde i stedet for fleksibilitet lade det være op til stifteren at vurdere, om det er udgiften værd.

Selv om der lidt delte meninger og forhold som taler for både det ene og det andet, så tyder det dog på, at rækkevidden på forbuddet mod apportindskud er en videregående forbud, som gælder i alle tilfælde, så længe selskabet er et IVS.

2.3.2 Skjult apportindskud

Som nævnt tidligere så kan der ikke foretages apportindskud i IVS'er jf. SL § 357 a, stk. 2, hvilket ellers er gældende for de øvrige kapitalselskaber efter reglerne i SL §§ 35-38. Det spekuleres dog i om denne bestemmelse egentlig er ligegyldig, da reglen kan undgås via bestemmelsen om efterfølgende erhvervelser i SL § 42 som siger, at alle kapitalselskaber, herunder IVS'er, har ret til at købe aktiver af selskabets kapitalejer jf. SL § 5 ("Enhver ejer af en eller flere kapitalandele"), når det kan ske uden tab for selskabet, kapitalejerne og kreditorerne. På den måde kan du realiteten stifte et IVS med f.eks. en selskabskapital på 10.000 og så efterfølgende bruge den indskudte kapital til at købe et aktiv af samme værdi af en af kapitalejerne af IVS'et, f.eks. en eneejer, altså en form for indirekte apportindskud (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015, s. 1).

En erhvervsrådgivningskendelse fra 1995 jf. EANK af 10. august 1995, 95-1.650, fastslår, at hvis der er en nærhed mellem transaktionerne, som før beskrevet, så kapitalforhøjelse har til formål at sikre likviditet til at kunne købe et aktiv fra den indskydende kapitalejer og det samtidig er forudsat på forhånd, så skal reglerne om apportindskud bruges, så her er der ingen tvivl (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 153-154).

Ud fra overstående kan det altså udledes, at en stiftelse eller en kapitalforhøjelse i et IVS, hvor det forudsættes at den indskudte kapital skal benyttes til et køb af et aktiv fra den iværksætter-anpartshaver, der foretager indskuddet, vil høre ind under forbuddet i SL § 357 a, stk. 2, 2. punktum jf. EANK af 10. august 1995, 95-1.650 og SL § 357 a, stk. 2, 2. punktum (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015, s. 2).

EANK af 10. august 1995, 95-1.650 fortæller dog ikke hvor lang tid der skal gå fra stiftelsen eller kapitalforhøjelsen før at selskabet kan købe et aktiv fra den indskydende iværksætter-anpartshaver, som er muligt efter SL § 42 uden det kommer i konflikt med SL § 357 a, stk. 2, 2. pkt. om apportindskud for IVS'er (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015).

(Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015) mener at kunne udlede, at gældende ret må ligge i et interval der går fra køb af aktiver fra den indskydende kapitalejer er lovligt dagen efter stiftelsen/kapitalforhøjelse, til at SL § 357 a, stk. 2, 2. punktum gør mulighederne i SL § 42 ulovlige, så længe selskabet er et IVS. Og fastslår yderligere i (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 154) at jo tættere den tidsmæssige sammenhæng er, desto større chance er der for, at domstolene vil anse det som et skjult apportindskud.

2.3.3 Forsvarligt kapitalberedskab og kapitaltab

Man skal være opmærksom på, at reglerne om et forsvarligt kapitalberedskab også gælder for IVS'er, hvilket er indeholdt i SL § 115, nr. 5, § 116, nr. 5 og § 118, stk. 2, som er gældende for henholdsvis bestyrelse, tilsynsråd og direktion. Disse bestemmelser gør, at det er selskabets aktiviteter og økonomiske situation der afgør, hvad der vil være et tilstrækkeligt kapitalberedskab (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1481) (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1445).

Kravet om forsvarligt kapitalberedskab gælder som førnævnt, hvilket også er omtalt i bemærkningerne til lov nr. 616 af 12. juni 2013 jf. lovbemærkning 2012/1 LF 152, "Til nr. 190" og indeholder følgende om det: *"Reglerne om et forsvarligt kapitalberedskab gælder også for iværksætterselskaber, hvilket medfører, at det afhænger af selskabets aktiviteter og økonomiske situation, hvad der i det konkrete selskab vil være et tilstrækkeligt kapitalberedskab."*, hvilket betyder, at ledelsen er forpligtet til at sikre dette og dermed vil kunne ifalde et erstatningsansvar, hvis selskabet er underkapitaliseret jf. SL § 115, nr. 5, tilsynsrådet, jf. § 116, nr. 5, eller direktionen, jf. § 118, stk. 2, afhængig af ledelsesstruktur jf. SL § 111. Hver af de 3 bestemmelser har følgende formulering til fælles, at de skal påse/sikre:

"...at kapitalselskabets kapitalberedskab til enhver tid er forsvarligt, herunder at der er tilstrækkelig likviditet til at opfylde kapitalselskabets nuværende og fremtidige forpligtelser, efterhånden som de forfalder. Direktionen er således til enhver tid forpligtet til at vurdere den økonomiske situation og sikre, at det tilstedeværende kapitalberedskab er forsvarligt"

På baggrund af overstående bestemmelse vil man umiddelbart antage, at når kravet til selskabskapitalen i et IVS er mere beskedent end i ApS og A/S, så vil det hurtigere komme til et punkt, hvor ledelsen bør overveje om kapitalen er uforsvarlig lav (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 56). Så ligger det dog ikke helt fast hvornår der er tale om underkapitalisering og der er ligeledes heller ikke nogen domme om, hvornår der kan opstå et erstatningsansvar. (Neville & Engsig Sørensen, 2013) mener at minimumskravet til selskabskapitalen for IVS'er, ApS'er og A/S'er, og især 2 sidstnævnte, indikerer at den lovbestemte minimumskapital er nok til at drive en virksomhed. Hvilket ikke nødvendigvis passer, men gør det svært at pålægge et erstatningsansvar på baggrund af, at selskabet ikke var stiftet med tilstrækkelig kapital. De påpeger yderligere, at der ikke er en (reel) minimumskapital for IVS'er og der derfor bliver lagt mere op til, at ledelsen skal overveje hvor stor en selskabskapital, der er nødvendig for den planlagte drift og man derfor ikke kan udelukke, at der vil blive mere fokus på ansvar for underkapitalisering i IVS'er sammenlignet med ApS'er og A/S'er (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 56).

Som nævnt er der ikke noget objektivt krav på, hvornår der er tale om uforsvarligt kapitalberedskab, som bestemmelsen også indikerer, men (Kure, 2015, s. 42-52) forklarer, at der løbende bør vurderes kapitalselskabets finansielle stilling og at det er tilsigtet at tilskynde, at der skabes en balance mellem selskabets kapital og dets aktivitet. Dette betyder, på den ene side, at der skal være tilstrækkeligt kapital til at modstå et fald i indtjeningen, samtidig med at der bliver forsøgt at komme igennem krisen, men stadig ikke pådrage selskabet yderligere forpligtelser, som de ikke realistisk kan dække. Desuden er der også ansvar for driften og pligt til at standse dets virksomhed, hvis det ikke er forsvarligt at føre det videre. Disse 2 hensyn gør, at definitionen på et forsvarligt kapitalberedskab varierer fra selskab til selskab (Kure, 2015, s. 42-52).

Reglerne om kapitaltab jf. SL § 119 gælder også for IVS'er og den kræver, at ledelsen i et kapitalselskab skal sikre, at der afholdes en generalforsamling senest 6 måneder efter, at det konstateres, at selskabets egenkapital udgår mindre end halvdelen af den tegnede kapital.

Bestemmelsen tager ikke stilling til hvilket ledelsesorgan, som skal indkalde til generalforsamlingen, men denne pligt påhviler jf. SL § 93 det centrale ledelsesorgan, der som tidligere nævnt afhænger af ledelsesstrukturen jf. SL § 111. Dog fastsætter bestemmelsen at ledelsen skal sikre, at den afholdes, hvilket betyder, at det er alle ledelsesorganer i selskabet der har reaktionspligt. De kan også alle ifalde erstatningsansvar jf. SL § 361, stk. 1 og kan straffes med bøde jf. SL § 367, stk. 1 (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 116).

Denne regel betragtes i (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1480) som uhensigtsmæssigt, da der er en betydelig risiko for, at allerede som følge af stiftelsesomkostningerne har tabt halvdelen af kapitalen, hvilket så betyder, at der skal indkaldes til generalforsamling. Desuden vil det i tilfælde med en selskabskapital på 1 kr., blot kræve et tab på 50 øre for at SL § 119 træder i kraft, hvilket alt andet lige må betragtes som ikke relevant efter et tab på blot 50 øre. Det må betegnes som en signifikant forskel sammenlignet med ApS'er og A/S'er, hvor selskabskapitalen jo er på minimum henholdsvis 50.000 kr. og 500.000 kr. jf. SL § 4, stk. 2. Kapitaltabsreglen gælder alene ved tab af selskabskapitalen og ikke af den tvungne opsparing efter SL § 357 b (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1480).

(Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 42-43) sætter ligeledes spørgsmålstegn ved det hensigtsmæssige ved at IVS'er ligger under reglerne for kapitaltab i SL § 119, da selv om bestemmelsens formål er at sætte fokus på kapitalberedskabet/likviditeten, så synes dette formål allerede at være opfyldt i SL 118, stk. 2, hvilket kort fortæller, at kapitalberedskabet enhver tid skal være forsvarligt og at der er tilstrækkeligt likviditets til selskabets drift.

Selv om den ene krone er et minimum, så er et IVS fra start af blevet etableret med en lav selskabskapital, hvilket kan ses i gennemsnittet for IVS'er, som har ligget i intervallet 2.349-2.624 kr. i årene fra 2014 til 2017 (perioden 1/1-30/6 i 2017) (Experian, FSR, & Erhverv, 2017).

Desuden er det værd at nævne, selv om det er tilsvarende regler for "almindelige" ApS, at det centrale ledelsesorgan i selskabet er underlagt reglerne for afgang af kapital i selskabet jf. SL § 179, stk. 2, som fortæller, at det centrale ledelsesorgan er ansvarlig for at uddeling ikke uforsvarlig for selskabets (og i moderselskaber koncernens) økonomi og ikke sker til skade for selskabet eller dets kreditorer jf. § SL 115, nr. 5 og § 116, nr. 5. Hvis det centrale ledelsesorgan ikke lever op til dette, kan det straffes med bøde jf. SL § 367, stk. 1 (Lilja, Kapitalafgang fra iværksætterselsaber - Man må sno sig ..., 2014, s. 48,). Det centrale ledelsesorgan vil være enten en bestyrelse eller direktionen jf. SL § 5, nr. 4, alt efter valg af ledelsesstruktur jf. SL § 111.

2.3.4 Delvis indbetaling af selskabskapitalen

Bestemmelserne i SL § 33 om delvis indbetaling af selskabskapitalen og de yderligere krav hertil, er ikke relevant for IVS'er, modsat ApS og A/S'er, grundet bestemmelser om størrelsen af selskabskapitalen og de betingelser der knytter sig til (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1481), hvilket er stort set enslydende med lovbemærkningerne til jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190".

(Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1445-1446) bekræfter det desuden og specificerer det yderligere ved at fortælle, at det er ikke muligt, da det i SL § 33, stk. 1, 1. pkt. står således: *"Der skal til enhver tid være indbetalt 25 pct. af selskabskapitalen, dog mindst 50.000 kr."*. I Erhvervsstyrelsens vejledning til etablering af IVS'er bliver det ligeledes nævnt, at det ikke kan lade sig gøre grundet mindstekravet på 50.000 (Erhvervsstyrelsen, s. 12). Da et IVS kan have en selskabskapital på mindre end 50.000 kr. jf. SL § 357 a, stk. 2 og aldrig være over 50.000 kr. jf. SL § 5, nr. 14, så må bestemmelsen i SL § 33 betragtes som værende ikke gældende for IVS'er.

2.3.5 Fusion, hjemstedsflytning og spaltning

(Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1481-1482) fortæller, at et IVS kan, som alle andre kapitalselskaber, indgå i en fusion eller en hjemstedsflytning, som de dog ikke yderligere specificerer. Mens det i (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 227) bliver specificeret således, at der er en forskel fra ApS'er og A/S'er, da et IVS kan indgå i en fusion som det ophørende selskab, men IKKE som det fortsættende selskab, grundet forbuddet mod apportindskud i SL § 357 a, stk. 2.

Der er dog ikke helt enighed, da (Høj & Seehausen, 2016) i afsnit 3.2.1. anfører, at der er intet til hinder for, at et IVS stiftes i forbindelse med en fusion eller spaltning, selv om et IVS kun kan indskydes i kontanter jf. SL § 357 a, stk. 2 og tilføjer i samme sammenhæng, at det efter Erhvervsstyrelsens opfattelse ikke er noget til hinder for, at et IVS deltager i en fusion som fortsættende selskab, samt som ophørende selskab.

Det fremgår dog ikke klart for undertegnende hvor denne opfattelse fra Erhvervsstyrelsen skulle stamme fra og der er ikke yderligere argumenteret for det. Det kan tænkes, at der er på baggrund af vejledningen fra Erhvervsstyrelsen om fusioner af aktie- og anpartsselskaber (Erhvervsstyrelsen, Vejledning om fusioner af aktie- og anpartsselskaber, januar 2014, V 1.0), hvor der intet særskilt er nævnt om IVS'er, men kun anpartsselskaber.

Det fremgår dog ret klar i ordlyden i SL § 236, at i forbindelse med en fusion, så vil et kapitalselskab:

"...opløses uden likvidation ved overdragelse af kapitalselskabets aktiver og forpligtelser som helhed til et andet kapitalselskab mod vederlag..."

Hvor efterfølgende i bestemmelsen bliver uegentlig og egentlig fusion er beskrevet, men førnævnte gælder for begge typer. Ud fra denne beskrivelse er det altså ret tydeligt, at der er tale om et indskud i andet end kontanter, heraf "kapitalselskabets aktiver og forpligtelser" og hvis et IVS er det fortsættende eller det nye selskab, så vil forbuddet mod apportindskud i SL § 357 a, stk. 2 altså overtrædes. Man kunne spekulere i hvis fusionen var i et selskab udelukkende med kontanter som aktiver om et IVS så kunne være det fortsættende selskab, men der må det samme alt andet lige være gældende, som ved spaltning, at der kan være latente eventualforpligtelser og derfor ikke kan lade sig gøre (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 228)

I forhold til det førnævnte angående hjemstedsflytning, bliver det dog bekræftet i (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 232), dog igen med lidt ekstra specificering. Som nævnt kan IVS benytte sig af hjemstedsflytning på samme fod som ApS'er og A/S'er efter reglerne i SL kap. 16 a, men IVS'ets begrænsede kapitalgrundlag gør, at en hjemstedsflytning ikke kan lade sig gøre før omregistreringsniveauet er nået, medmindre alle iværksætter-anpartshavere stemmer for hjemstedsflytning. Det kommer sig af, at beslutningen om hjemstedsflytning efter SL § 318 h kræver et flertal af generalforsamling efter SL § 106, som er en vedtægtsændringsmajoritet, hvilket er mindst 2/3 af de afgivne stemmer, samt af den del af selskabskapitalen, som er repræsenteret på generalforsamlingen. Problematikken kommer i, at hvis alle ikke stemmer for hjemstedsflytning, så kan kapitalejerne, som har modsat beslutning om hjemstedsflytningen kræve at det pågældende kapitalselskab indløser deres kapitalandele jf. SL § 318 k, stk. 1. Og da IVS'er ikke kan købe egne kapitalandele før omregistreringsniveauet er nået, så kan det ikke ske før dette og samtidig

skal selskabet råde over tilstrækkelige frie reserver til at indløse de iværksætter-anpartshavere, som har modsat sig beslutningen om hjemstedsflytning (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 233-234).

Til gengæld så kan man ikke stifte IVS'er ved hjælp af fusion og hjemstedsflytning, ligesom man ellers kan med A/S og ApS. Det kommer sig af forbuddet mod apportindskud, da en fusion og hjemstedsflytning jf. SL kapital 16 a, vil indebære et indskud i andre værdier end kontanter. Så man kan altså f.eks. ikke som dansk erhvervsdrivende erhverve et engelsk Ltd. Selskab for at efterfølgende at omdanne det til et IVS. Det antages at indførelsen af IVS'er blandt andet var for at undgå "eksport" af selskabsformer, derfor må denne regel betragtes som uheldig. (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 48-49).

Det er heller ikke muligt for IVS'er at lade sig stifte igennem en personlig virksomhed, f.eks. en enkeltmandsvirksomhed (EMV) som det ellers er muligt for ApS og A/S'er via skattefri/skattepligtig virksomhedsomdannelse, men finder ikke anvendelse på IVS'er grundet forbuddet mod apportindskud, da en stiftelse via en anden virksomhed ville være stiftelse i andet end kontanter og altså imod SL § 357 a, stk. 2. Dette kan dog reelt set gøres igennem en efterfølgende erhvervelse, dog kan ledelsen gøres ansvarlig efter SL § 42 (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 55-56), hvilket dog kun er muligvis og bliver yderligere behandlet senere.

Ligesom med fusion, så mener (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 228) at forbuddet mod apportindskud jf. SL § 357 a vanskeliggør benyttelsen af spaltning på IVS'er. Det kommer sig af, at en spaltning vil medføre overdragelse af aktiver og hvis der blandt det indskydende selskab indgår andet end kontanter, så kan det ikke spaltes til et IVS. Men selv hvis det udelukkende er kontanter, så vil der stadig være tvivl, da der i det spaltede selskab kan være latente eventualforpligtelser. Så som udgangspunkt kan et IVS ikke være det modtagende selskab i en spaltning, til gengæld er det muligt at være det indskydende selskab, men det vil alt andet lige kræve en kapitalforhøjelse, da et IVS som bekendt ikke kunne være det modtagende selskab, så skal de modtagende selskaber altså være et "almindeligt" ApS eller A/S jf. SL § 254, stk. 1, hvilket kræver en selskabskapital på minimum henholdsvis 50.000 og 500.000 kr. jf. SL § 4, stk. 2.

Ligesom angående fusion for IVS, så er der igen uenighed om det, da (Høj & Seehausen, 2016) i afsnittet 3.3.1. med en næsten identisk formulering som det førnævnte afsnit om fusion, fortæller at et IVS efter Erhvervsstyrelsens opfattelse kan indgå i en spaltning både som et modtagende og indskydende selskab, på trods af forbuddet mod apportindskud i SL § 357 a, stk. 2.

2.4 Betegnelsen IVS/iværksætterselskab (SL § 357 a, stk. 3)

§ 357 a, stk. 3.

"Kun iværksætterselskaber kan og skal i deres navn benytte betegnelsen »iværksætterselskab« eller forkortelsen »IVS«"

Bemærkningerne til lov nr. 616 af 12. juni 2013 jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190" fortæller, at det er vigtigt, at interessenter til virksomheden ved, f.eks. medarbejdere, myndigheder og kreditorer, at der er tale om et kapitalselskab og at de er underlagt de i SL fastsatte rammer, især så interessenterne er opmærksomme på den begrænsende økonomiske hæftelse og de specielle krav til selskabskapitalen gældende for IVS'er. Af nærværende bestemmelse fremgår det, at iværksætterselskaber skal benytte en særlig betegnelse i navnet (iværksætterselskab eller IVS) og ifølge forarbejderne er det alene IVS'et (og ikke "iværksætterselskab"), som de har eneret til at anvende (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1482). Det fremgår da også af lovbemærkningerne 2012/1 LF 152, "Til nr. 190", at:

"Denne selskabsform benævnes »iværksætterselskab« med en lovfæstet eneret til at benytte forkortelsen »IVS.«"

Så hvis det er tilfældet, at det kun er betegnelsen "IVS", som der skal være eneret på, så må nærværende bestemmelse betragtes som uhensigtsmæssigt, da det ellers umiddelbart klart ud fra ordlyden af den skulle være både "iværksætterselskab" og forkortelsen "IVS", som der er eneret på (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 50). I Erhvervsstyrelsens vejledning om etablering af et IVS skriver de meget klart, at det kun er iværksætterselskaber, der må kalde sig "iværksætterselskab" i forbindelse med selskabets navn og bruge forkortelse "IVS" (Erhvervsstyrelsen, s. 10)

(Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1446) nævner også, at selv om et IVS er en variant af et ApS, så skal navnet ikke indeholde anpartsselskab eller ApS i navnet, ligesom almindelige ApS'er jf. SL § 2, stk. 1. Til gengæld skal IVS'er indeholde, som førnævnt, en selskabsbetegnelse, som alene kan og skal anvendes af iværksætterselskaber. Her nævnes der dog intet om de førromtalte modstridende bemærkninger og bestemmelse.

(Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 50) bemærker også, at en af de 2 nævnte betegnelser skal benyttes, hvilket de ikke ser det store problem, bortset fra at der er nogle få anpartsselskaber, som allerede benytter sig af IVS betegnelsen, f.eks. Industriens Vikar Service (IVS ApS 2002), som også omtaler sig selv som IVS. Dog ser de det som et problem, at betegnelsen "iværksætterselskaber" benyttes som en almindelig anvendt

betegnelse i pressen, forskningen og af virksomheder selv, som en betegnelse for iværksættere og ikke selskabsformen.

2.5 Den bundne reserve (SL § 357 b, stk. 1)

§ 357 b, stk. 1.

"Et iværksætterselskab skal årligt henlægge mindst 25 pct. af selskabets overskud til en bunden reserve til opbygning af selskabets kapitalgrundlag, indtil denne reserve sammen med selskabskapitalen samlet udgør mindst 50.000 kr."

Det er muligt for IVS'er, at "spare op" til at opfylde SL's generelle mindste kapitalkrav i SL § 4, stk. 2 på 50.000 kr. (ApS) IVS'er skal årligt henlægge mindst 25% af overskuddet til en bunden reserve indtil denne sammen med selskabskapitalen udgør 50.000 kr., det øvrige overskud kan som sådan heller ikke betragtes som en fri reserve, men mere end "betinget" fri reserve, da der hverken kan udloddes ordinært eller ekstraordinært udbytte af dem, før den bundne reserve til opbygning af selskabets kapitalgrundlag sammen med selskabskapitalen udgør 50.000 kr. jf. SL § 357 b, stk. 2 (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1482).

Bemærkningerne til lov nr. 616 af 12. juni 2013 jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190" begrundet denne årlige henlæggelse af selskabets overskud til en særlig reserve som en konsekvens af, at der ikke er et krav om opfyldelse af et minimumskapitalkrav og for at imødegå misbrug. Som det kan ses ud fra ordlyden i bestemmelse: "... mindst 25 pct.", så er der intet til hinder for, at man henlægger en større del end de 25%. Det samme bliver bekræftet i forbindelsen med den føromtalt lovbemærkning, at man sagtens frivilligt kan vælge at henlægge en større andel til den særlige reserve.

Reserven til kapitalopbygning er en bunden reserve jf. ÅRL § 35 c, som i øvrigt er en særregel for IVS'er, og det fremgår desuden af bestemmelsen, at den ikke kan benyttes til underskudsdekning eller udbytteudbetaling, men reserven kan opløses eller formindskes i det omfang selskabskapitalen forøges.

Når reserven til kapitalopbygning og selskabskapitalen udgør 50.000 kr., er der ikke længere pligt til at henlægge til reserven og man kan udbetale udbytte jf. 357 b, stk. 2.

Den bundne reserve kan som førnævnt ikke bruges til underskudsdekning, men det kan selskabskapitalen til gengæld og desuden til kapitalnedsættelser generelt. Så det kan lade sig gøre for et IVS, hvis det er stiftet med mere end minimumskapitalen (1 kr.), at foretage en kapitalnedsættelse til overkurs til udbetaling kapitalejerne, da det i § 357 a, stk. 1 med henvisningen til SL's almindelige regler, ikke er taget forbehold for, at det ikke kan lade sig gøre og kan altså bruges til at undgå forbuddet mod udbyttebetalingen, det følger derfor regler om kapitalnedsættelse efter SL § 188 (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1483).

Dette bliver bekræftet i (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 131-132), som dog fremhæver, at det ikke er uden omkostninger da reglerne om forsvarligt kapitalberedskab (SL § 115, nr. 5, § 116, nr. 5, § 118, stk. 2) og kapitaltab (SL § 119) også gælder for IVS'er, som blev yderligere behandlet tidligere. Så når kapitalen bliver mindre i IVS'et er de også mere udsatte for ikke at have et tilstrækkeligt kapitalberedskab eller stå i en kapitaltabssituation, hvilket kan medføre bøde efter SL § 367, stk. 1 og i øvrigt anmærkning i revisionsanmærkning, hvilket der kommer mere om i 2. del.

(Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 53) anfører dog, at der er en risiko for, at Erhvervsstyrelsen vil statuere omgåelse, hvis et IVS forsøger at overføre den bundne reserve til selskabskapitalen og herefter nedsætte kapitalen til underskudsdækning og at det må antages, at en overførsel af reserven til kapitalopbygning (bundne reserve) til selskabskapitalen, hvorefter man foretager en kapitalnedsættelse med udbetaling til kapitalejerne, risikerer at blive kvalificeret som omgåelse (af udbytteforbuddet).

Selskabskapitalen i et IVS godt indbetales til overkurs, men en eventuel overkurs har ingen betydning for reserven og henlæggelse her til, da det alene er selskabskapitalens og den særlige reserves samlede størrelse, som har betydning for dette. Der er der intet til hinder for, at der sker en fondsforhøjelse i et IVS og som led i heri vil det være muligt at overføre en eventuel overkurs til selskabskapitalen (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1447).

Kapitalnedsættelse for et IVS med en registreret kapital på over 1,-, kan være kapitalejernes løsning på at få udbetalt den "betinget" frie reserve, altså de 0-75% som ikke skal ligges til side jf. SL § 357 b, stk. 1 (Lilja, Kapitalafgang fra iværksætterselskaber - Man må sno sig ..., 2014, s. 53), hvilket der kommer mere om senere.

En kapitalnedsættelse til overkurs vil være en "dobbelbelastning" ift. Reglerne om kapitaltab i SL § 119 (over halvdelen tabt), da de midler som udbetales det vil forringe egenkapital og samtidig skubbe grænsen for hvornår grænsen for kapitaltab jf. § 119 vil foreligge. Dog kan man forestille sig, at omkostningerne ved transaktionerne og det potentielle erstatningsansvar for ledelsen, som ofte også vil være kapitalejer, vil begrænse brugen af metoden jf. kravet om forsvarligt kapitalberedskab (SL §§ 115, nr. 5, 116, nr. 5 og 118, stk. 2 og reglerne om erstatningsansvar jf. SL § 361, stk. 1 (Lilja, Kapitalafgang fra iværksætterselskaber - Man må sno sig ..., 2014, s. 54) og de kan desuden også straffes med bøde jf. SL § 367, stk. 1 (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 116).

En anden metode, som bliver fremhævet til at "omgå" dette omtalte forbud mod udbytte, er at kapitalejerne kan regulere deres udbetalinger fra selskabet gennem resultataflønning (Lilja, Iværksætterselskabet : ny anpartsselskabsvariant, 2013, s. 85).

Man skal også være opmærksom på, at denne bundne reserve ikke kan benyttes til at formindske det driftsmæssige underskud jf. ÅRL § 35 c, næstsidste punktum, som siger: "... ikke [kan] elimineres med virksomhedens underskud eller formindskes på anden måde".

2.6 Udbytteforbuddet (SL § 357 b, stk. 2)

§ 357 b, stk. 2.

"Et iværksætterselskab kan ikke træffe beslutning om at udlodde udbytte, herunder ekstraordinært udbytte, før reserven til opbygning af selskabets kapitalgrundlag sammen med selskabskapitalen udgør mindst 50.000 kr."

Som nævnt i det forudgående afsnit, så kan IVS'er som udgangspunkt ikke udlodde udbytte som de øvrige kapitalselskaber, da IVS'er ikke udbetale udbytte før selskabskapitalen og reserven til opbygning af selskabets kapitalgrundlag udgør samlet mindst 50.000 kr., hvilket svarer til kravet på et ApS jf. SL § 4, stk. 2.

De resterende 75% af selskabets overskud, som er den del, som ikke bliver henlagt til den bundne reserve, overføres til selskabets frie reserver, som kan udloddes som udbytte under SL's almindelige regler herom, når selskabskapitalen og reserven til opbygning af selskabets kapitalgrundlag udgør mindst 50.000 kr. (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1483).

Det skal fremhæves, at det kun er selskabskapitalen og den særlige reserves samlede størrelse, som har betydning for, om der kan foretages udbyttebetalinger (både ordinært og ekstraordinært) og en eventuel overkurs eller andre reserver under egenkapitalen ingen betydning har, når det skal afgøres om et IVS kan udlodde udbytte, dog naturligvis stadig under iagttagelse af selskabslovens almindelige regler om udbytte jf. SL § 180-184 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1447).

Der er ingen begrænsning i forhold til at lave kapitalnedsættelser i et IVS og det gælder både til dækning af underskud, til udbetaling til kapitalejerne og til henlæggelse til en særlig reserve. Reglerne for kapitalnedsættelse iht. SL kap. 11 skal naturligvis være overholdt. (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1447).

2.6.1 Erhvervelse af egne kapitalandele

(Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1448) fortæller, at der ikke er særlige regler for IVS'er i forhold til erhvervelse af egne kapitalandele og det er de almindelige bestemmelser i SL kap. 12, som finder anvendelse, hvilket som sådan også er rigtig nok, da der ikke direkte er nogen særbestemmelse i kap. 20 a og det derfor er reglerne for "almindelige" anpartsselskaber, som gælder jf. SL § 357 a, men igen, ligesom ift. Selvfinansiering, så havde

det været relevant at oplyse om, at det ikke er muligt før at selskabet har et kapitalgrundlag på mindst 50.000 (omregistreringsniveauet), da der forbud mod udbytte indtil dette niveau er nået jf. SL § 357 b, stk. 2. Det fremgår samtidig af reglerne om erhvervelse af egne kapitalandele i SL § 197, stk. 1, 1. pkt. at:

"Hvis et kapitalselskab erhverver egne kapitalandele mod vederlag, må selskabet hertil kun anvende beløb, der kan anvendes til udlodning af udbytte, jf. § 180, stk. 2".

Hvor der igen henvises til SL § 180, stk. 2, ligesom under selvfinansiering og bestemmelsen fastligger, at det kun er frie reserver som kan anvendes til udbytte, så på trods af et IVS godt kan have frie reserver ("betinget") før omregistreringsniveauet er nået, så gør den førnævnte formulering i SL § 208, stk. 1, 1. pkt., at et IVS ikke kan erhverve egne kapitalandele før omregistreringsniveauet er nået (Lilja, Iværksætterselskabet : ny anpartsselskabsvariant, 2013, s. 85-86).

Der kan dog stadig betales løn, benefits m.v., ligesom med andre kapitalselskaber, for at sikre sig en løbende del af driftsresultatet og der er ikke særlige begrænsninger herom. Men forbuddet mod udbyttebetaling kan også aktualisere overvejelserne om maskeret udlodning jf. nærmere om tilbagebetaling SL § 194 (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1483).

Det argumenteres også for, at når det normalt for iværksættere (andre kapitalselskaber) at holde lønudgiften nede (egen løn) af hensyn til driftsresultatet og "vente" til de gode år med at hente penge ud som udbytte. Så forbuddet mod udbyttebetaling kan betyde, at IVS'er og deres kapitalejere i stedet vil hente mest muligt ud som løn og diverse goder som fri telefon, avis mv. for at komme udenom forbuddet. Men det ville være bedre for virksomheden og kreditorerne, at udgifter til løn mv. bliver holdt nede, så dette udbytte forbud kan vise sig at virke mod hensigten (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 54).

2.6.2 Selvfinansiering

Selvfinansiering er når et selskab direkte eller indirekte stiller midler til rådighed, yder lån eller stiller sikkerhed for tredjemands erhvervelse af kapitalandele i selskabet i dets moderselskab, hvilket ingen af kapitalselskaberne som udgangspunkt må jf. SL § 206, stk. 1, dog med undtagelse jf. SL § 206, stk. 2.

(Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1444) siger, at reglerne om selvfinansiering jf. SL § 206 og lån til kapitalejere og ledelsesmedlemmer jf. § 210 ligeledes gælder også IVS'er, uden yderligere kommentarer til. Det er som sådan ikke forkert, men det havde været relevant at fortælle, at det ikke kan lade sig gøre før omregistreringsniveauet på 50.000 kr. er nået. Det kommer sig af, at det i SL § 208, 3. pkt., om reglerne om hvad der må benyttes til selvfinansiering fremgår, at: *"Kapitalselskabet må hertil kun anvende beløb, der kan anvendes til udlodning af udbytte, jf. § 180, stk. 2"*. Hvor SL § 180, stk. 2 henviser til at det kun er frie reserver som kan anvendes til udbytte, så selv om et IVS sagtens kan have frie reserver ("betinget") inden

omregistreringsniveauet er nået, så gør den førnævnte formulering i SL § 208, samtidig med at der et fuldstændig udbytte forbud for IVS'er før omregistreringsniveauet på 50.000 er nået jf. SL § 357 b, stk. 2, at det ikke kan lade sig gøre med selvfinansiering før dette niveau er nået (Lilja, Iværksætterselskabet : ny anpartsselskabsvariant, 2013, s. 85-86).

2.7 Omregistrering(sniveauet) (SL § 357 c, stk. 1)

§ 357 c, stk. 1.

"Generalforsamlingen kan med det stemmeflertal, der kræves til vedtægtsændring, beslutte, at et iværksætterselskab skal omregistrere sig til et anpartsselskab, hvis selskabet har en selskabskapital og en reserve til opbygning af selskabets kapitalgrundlag, der på beslutningstidspunktet udgør mindst 50.000 kr., jf. § 33, stk. 1, 1. pkt."

2.7.1 Omregistrering til ApS

Grundet at IVS er en særlig variant af et ApS, så kan selskabet vælge at omregistrere sig til et "almindeligt" ApS og bemærk at det er "omregistrering" og ikke omdannelse, som ellers normalt benyttes ved ændring af selskabstype, f.eks. fra ApS til A/S, men det skyldes, som tidligere nævnt, at IVS er en variant af et ApS jf. definitionen på et IVS i SEL § 5, nr. 14 og ikke en selvstændig selskabsform (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1484).

Dog for at kunne omregistrere sig til et ApS, som man også kan se på ordlyden af bestemmelsen, så skal selskabskapitalen og reserven til opbygning af selskabets kapitalgrundlag udgøre mindst 50.000 kr., hvilket er tilsvarende grænsen for udlodning af udbytte jf. SL § 357 b, stk. 2. Selv om bestemmelsen antyder, at det er en kombination af selskabskapitalen og den bundne reserve, som skal udgøre de 50.000, så mener (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 64), at en kapitalforhøjelse i forbindelse med omregistreringen sagtens kan finde sted for at opfylde kravet om de 50.000 kr. Ellers ville man blot kunne foretage en kapitalforhøjelse først, så det antages at det kan lade sig gøre at indskyde ny kapital i forbindelse med omregistreringen, som i øvrigt bliver bakket op af (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1485) og (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 214).

Derimod er der mere tvivl om kapitalforhøjelse ved hjælp af apportindskud i forbindelse med omregistreringen, hvor (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1485) og (Neville & Engsig Sørensen, 2013) mener, at det er tvivlsomt og formentlig ikke kan lade sig gøre. Men som det kan ses på nærværende bestemmelse, så skal der ved forhøjelse i forbindelse med omregistreringen altid udarbejdes en vurderingsmandsrapport jf. SL § 357 c, stk. 2 og så frafalder den førnævnte begrundelse for, at IVS'er ikke skulle kunne lave apportindskud jf. § 357 a, stk. 2. Kreditorer er beskyttet, da de stilles helt som i forbindelse

med stiftelsen af et almindelig ApS, hvor en vurderingsmandsrapport garanterer kreditorer og andre tredjemænd, at de 50K er til stede jf. SL §§ 35-38 (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015, s. 5-6).

Forbuddet mod apportindskud blev, som tidligere nævnt, begrundet i bemærkningerne til lov nr. 1547 af 12-13-2016 med at der på baggrund af IVS'ers lave kapitalkrav skulle være tale om enkle administrative krav og en minimering af omkostninger til opstarten i selskabsform. Der er derfor ingen særlige hensyn, som taler for, at en kapitalforhøjelse ikke skulle kunne ske med apportindskud ved en omregistrering, men dog siger lovens ordlyd klart, at apportindskud er forbudt, så længe det er et IVS. Det betyder altså, at det er sværere at omregistrere fra et IVS til et ApS end det er at stifte et ApS, da man ved stiftelse af ApS kan benytte sig af apportindskud (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015). (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015, s. 6) mener derfor også, at SL § 357 a, stk. 2 skal afskaffes eller som minimum ændres, så kapitalforhøjelse i forbindelse med omregistrering kan ske ved apportindskud.

Efter nærværende bestemmelse så skal generalforsamlingens beslutning om at omregistrere et IVS, træffes med den stemmeflerhed, der kræves til vedtægtsændringer jf. SL § 106, hvilket siger, at en vedtægtsændring skal vedtages med 2/3 (kvalificeret majoritet) af såvel stemmer, som er afgivet og af den del af selskabskapitalen, som er repræsenteret på generalforsamlingen, dog jf. stk. 2 (undtagelser) og beslutningen skal i øvrigt opfylde de yderligere forskrifter som vedtægterne i forvejen indeholder og de særlige regler i SL § 107, hvor der kan være krævet en større majoritet (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1484).

(Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 64) peger på, at det ud fra bestemmelsen lægger op til, at de 50.000 kr. skal foreligge i en kombination af selskabskapitalen og den bundne reserve, men at må antage, at man trods ordlyden, kan gennemføre en kapitalforhøjelse ved indskud af ny kapital i forbindelse med omregistreringen.

(Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 65) nævner, at man kan overveje, om det er muligt igennem en ejeraftale at sikre, at omregistreringen skal ske, når selskabskapitalen og den bundne reserve udgør 50.000 kr. Aftalen ville være gældende for kapitalejerne, men ikke for selskabet og de beslutninger der træffes af generalforsamlingen jf. SL § 82. Vælger man at indsætte en sådan bestemmelse i vedtægterne, så kan den risikere at blive afvist af Erhvervsstyrelsen, da den ikke er vedtægtsrelevant, for hvis kapitalejerne vil sikre, at bestemmelse har selskabsretlig gyldighed, så skal den som nævnt have vedtægtsmæssig relevans og må ikke stride mod ufravigelige bestemmelser i loven (Erhvervsstyrelsen, Vejledning om Ejeraftaler (aktionæroverenskomster), Juli 2010, s. 6)

Som udgangspunkt er det eneste, som kræves for en omregistrering at vedtægterne ændres så selskabskapitalen er mindst 50.000 kr. og navnet ændres fra IVS til ApS. Bestemmelsen omtaler kun omregistrering til ApS, men ifølge (Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1484) så må et IVS også kunne omdannes til et A/S jf. § 357 a, stk. 1), som siger, at IVS'er ligger under reglerne for "almindelige" ApS'er, hvis andet ikke fremgår af kap. 20 a. Så efter den førnævnte bestemmelse, så skulle et IVS efter de almindelige regler for omdannelse af ApS til A/S jf. SL § 319-320 kunne omdanne sig fra et IVS til et A/S.

2.7.2 Omdannelse til A/S?

Et IVS kan omregistreres til et ApS efter SL § 357 c, stk. 1, som behandlet før, det kan der ikke være tvivl om, men der er derimod lidt uenighed om, hvor vidt et IVS kan omdannes til et A/S.

(Schaumburg-Müller & Werlauff, 2014, s. 1484) og (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 222) mener at det er muligt grundet de almindelige regler for omdannelse fra et anpartsselskab til et aktieselskab jf. SL §§ 319-320, da et IVS er et anpartsselskab jf. SL § 5, nr. 14 og skal følge reglerne for ApS'er, hvis ikke andet er angivet i kap. 20 a jf. § 357 a, så der ikke er en særregel for dette i kap. 20 a. Derimod fortæller (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1448-1449), at SL § 357 c efter Erhvervsstyrelsens opfattelse er en særregel i forhold til selskabslovens almindelige omdannelsesregler i kap. 17, hvilket gør at et IVS' eneste "omdannelsesmulighed" er at omregistrere sig til et ApS for så efterfølgende at kunne omdanne sig til et A/S.

Der er ikke noget i kapitel 20 a, som direkte indikerer at reglerne i 357 c skulle være en særregel i forhold til, at et IVS ikke kan omdannes til et A/S eller noget i SL §§ 319-320 som indikerer at det ikke skulle gøre sig gældende for IVS'er. Desuden er den omtalte Erhvervsstyrelsens opfattelse ikke henvist til i (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1448-1449) og det er ikke nævnt i lovbemærkningerne til eller i (Erhvervsstyrelsen, Vejledning om etablering af et iværksætterselskab (IVS)) og er generelt ikke til at finde nogle andre steder.

Uanset hvad, så kunne man godt sætte spørgsmålstegn ved hvor mange der i realiteten overhovedet er interesseret i og i stand rent økonomisk til at omdanne deres IVS til et A/S, for det kræver en selskabskapital på minimum 500.000 kr. jf. SL § 4, stk. 2. Så enten skal IVS'et have oparbejdet en kapital på den størrelse via driften eller også skal kapitalejer(ne) have mulighed for at lave en kapitalforhøjelse i kontanter jf. SL § 357 a, stk. 2 for det eventuelt manglende op til de 500.000 kr. Førstnævnte er nok tvivlsomt ud fra de tal, man har set indtil videre, hvor kun 35,8% af IVS'erne i deres seneste regnskab per 30/6 2017 har haft et overskud (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 10). I forhold til at lave en kapitalforhøjelse så kunne man undre sig over, hvorfor nogle i første omgang overhovedet ville stifte et IVS, hvis de alligevel havde kapital nok til et A/S, så kunne man forestille sig, at de som minimum havde stiftet et "almindeligt" ApS.

2.7.3 Andre omregistreringer/omdannelser

Til gengæld er der ikke hjemmel til at et ApS kan omregistrere sig til IVS og det nævens også i forarbejder til jf. 2.3.1.3.2., hvilket ellers kunne være relevant, hvis ApS'et selskabskapital var kommet under 50.000 kr. Det kunne også være attraktivt for et ApS, da der vil være mulighed for at foretage kapitalnedsættelse til underskudsdækning til under da 50.000, som er minimumskapitalen for "almindelige" ApS'er. Ligesom det kunne være et incitament for IVS'er at forblive IVS'er i stedet for at omregistrere sig (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 64-65).

Grunden til at der ikke er hjemmel til at gå fra ApS til IVS skal ifølge (Neville & Engsig Sørensen, 2013, s. 49) findes i, at lovgiver nok ønsker, at IVS'er alene er en forløber for et ApS og ikke selskabsform som i længere tid vil være attraktiv.

Det er kun generalforsamlingen der kan tage beslutningen om omregistreringen og kan altså ikke bemyndige eksempelvis det centrale ledelsesorgan til at træffe beslutningen. Hvis generalforsamlingen skal overlade en beslutning til andre, så skal der være hjemmel til det i selskabsloven, hvor generalforsamlingen f.eks. kan bemyndige det centrale ledelsesorgan til at træffe beslutning om en kapitalforhøjelse jf. SL § 155 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1448).

2.8 Vurderingsberetning ved omregistrering (SL § 357 c, stk. 2)

§ 357 c, Stk. 2.

"Det er en betingelse for omregistreringen, at der udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand, jf. § 37, om, at kapitalen er til stede"

Der skal efter denne bestemmelse udarbejdes en erklæring af en vurderingsmand jf. SL § 37 om at kapitalen er til stede (de 50.000 kr.). Reglen er indført for at skabe lighed i forhold til hvis man vælger at stifte et "almindeligt" ApS fremfor et IVS, da man ville være nødsaget til at foretage en vurderingsberetning, hvis man stiftede et ApS med et apportindskud jf. SL § 35 og man ellers ville kunne udnytte IVS til at omgå reglerne om apportindskud for ApS'er og ikke leve op til de almindelige stiftelsesregler (Lilja, Iværksætterselskabet : ny anpartsselskabsvariant, 2013, s. 88). Man kan så diskutere hvor relevant det er med denne vurderingsberetning, når der alligevel er forbud mod apportindskud for IVS jf. § 357 a, stk. 2.

Erklæringen omtalt i § 357 c svarer til den erklæring, der er krav om ved genoptagelser jf. SL § 231, stk. 1, 2. pkt. Erklæringen fra vurderingsmanden, som typisk er en revisor, skal være klar og entydig og uden forbehold. Det vil være en erklæring med høj grad af sikkerhed jf. Erklæringsbekendtgørelsen § 17 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1449).

Det er værd at bemærke, at udvidet gennemgang ikke kan anvendes ved udarbejdelse af en erklæring i forbindelse med SL § 357 c, stk. 2, da dette fremgår af (revisions)standarden:

"For virksomheder, der i medfør af årsregnskabsloven § 135, stk. 1, 2. pkt., vælger at få foretaget en udvidet gennemgang af årsregnskabet frem for en revision, kan standarden med nødvendige tilpasninger anvendes i relation til virksomhedens eventuelle perioderegnskaber samt regnskaber og balancer, der kræves underlagt revision i henhold til selskabsloven."

Ved omregistrering af IVS'er til ApS'er er der ikke krav til at vurderingsmanden udtaler sig om det er foretaget ulovlige lån til selskabets kapitalejere og ledelsesmedlemmer jf. SL § 210, hvilket ellers er tilfældet i forbindelse med genoptagelser jf. § 231, stk. 2 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1449).

Som nævnt i afsnittet før (SL § 357 c, stk. 2), så vil kravet og brugen af en vurderingsberetning her alt andet lige ikke medføre, at det vil være muligt med en kapitalforhøjelse via apportindskud i forbindelse med kapitalforhøjelsen, grundet det klart fremgår i forbuddet mod apportindskud jf. SL § 357 a, stk. 2, at det ikke kan ske, så længe at det er et IVS.

2.9 Endelig omregistrering (SL § 357 d, stk. 1)

§ 357 d

"Et iværksætterselskabs omregistrering til anpartsselskab anses for sket, når selskabets vedtægter, hvad angår kapital og selskabsbetegnelse, er ændret, således at de opfylder de sædvanlige krav til anpartsselskaber, og omregistreringen er registreret i Erhvervsstyrelsens it-system. Som led i omregistreringen overføres reserven til opbygning af selskabets kapitalgrundlag til selskabskapitalen"

Overgangen til et ApS anses for sket, når registreringen har fundet sted i Erhvervsstyrelsens IT-system, hvilket svarer til hvad der også gælder for øvrige omdannelser i selskabsloven, som omdannelse af ApS til A/S jf. § SL § 322 og omvendt jf. SL § 323, A/S til P/S jf. § 324, samt andelsselskaber til A/S jf. SL § 337, stk. 4 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1449).

Reserven til opbygning af selskabets kapitalgrundlag overføres til selskabskapitalen og dette sker i forbindelse med omregistreringen og der skal altså ikke træffes en separat beslutning for dette. Desuden skal der i forbindelse med omregistreringen fra IVS til ApS medsendes tilrettede vedtægter, hvor bl.a. selskabets navn og selskabskapital er ændret jf. bemærkningerne til lov nr. 616 af 12. juni 2013 jf. 2012/1 LF 152, "Til nr. 190".

Teknisk set skal den overstående nævnte overførsel af den særlige reserve til selskabskapitalen anses for at være en fondsforhøjelse, hvilket også betyder, at overførslen sker til kurs 100. Så det sker altså automatisk ved omregistreringen, at den særlige reserve overføres til selskabskapitalen og det sker også, selv om de til

sammen skulle udgøre over 50.000, men hvis man gerne vil have selskabskapitalen til udgøre præcis 50.000, er man nødsag til at foretage en kapitalnedsættelse efter selskabslovens almindelige regler jf. SL kap. 11 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1450).

Da der som nævnt teknisk set er tale om en fondsforhøjelse, så vil der være krav om opfordring til kreditorer om at anmelde deres krav, da der oftest vil være tale om en udbetaling til kapitalejerne eller til henlæggelse til en særlig reserve og der samtidig ikke er foretaget en tilsvarende tegnet forhøjelse jf. SL § 192, stk. 2. En fondsforhøjelse tegnes ikke og adskiller sig derfor fra kontante kapitalforhøjelser, kapitalforhøjelser ved indskud af andre værdier end kontanter (apportindskud) og gældskonverteringer, og kan derfor ikke "fritages" for en opfordring til kreditorerne i forbindelse med en kapitalnedsættelse til udbetaling eller henlæggelse til særlig reserve (find lov?) (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1450).

Iværksætterselskabets navn skal altså ændres, så ordene iværksætterselskab eller IVS jf. SL § 357 a, stk. 3, ikke længere indgår og skal i stedet erstattes af ApS eller anpartsselskab jf. SEL § 2, stk. 1. Selskabskapitalen skal mindst udgøre 50.000 jf. SL § 4, stk. 2 (Bunch & Rosenberg, 2014, s. 1449) (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 210).

Normalt ved omdannelser, så skal der senest 2 uger efter vedtagelsen gives meddelelse om omdannelsen til selskabsdeltagerne, der ikke har deltaget i beslutning, f.eks. ved ApS til A/S jf. § SL 319, stk. 2 og ved A/S til ApS jf. § 321, stk. 2. Men for IVS er der ikke i § SL 357 d ikke indført en lignede meddelelsespligt ved omregistrering til et almindeligt ApS, baggrunden herfor findes i bemærkningerne til lov nr. 616 af 12. juni 2013 jf. 2012/1 LF 152, "Til nr. 190":

"Det vurderes, at denne selskabsform henvender sig til iværksættere, dvs. typisk en person eller måske nogle få samarbejdspartnere, der tager aktivt del i selskabets drift. Det må derfor antages, at disse personer er aktivt inddraget i stillingtagen om iværksætterselskabet skal omregistreres til et egentligt anpartsselskab.

Det er således ikke fundet nødvendigt at fastsætte nærmere bestemmelser om orientering af selskabsdeltageren, der ikke måtte være bekendt med den trufne beslutning om at omregistrere selskabet. Det påhviler dog selskabet ledelse at sikre, at alle selskabsdeltagere er bekendt med beslutningen, såfremt der måtte være selskabsdeltagere, der ikke har deltaget i beslutningen."

Der argumenteres i øvrigt for, at de almindelige anpartsselskaber med en selskabskapital på under 50.000 kr. skal kalde sig et IVS, så tredjemand kan se, at det pågældende selskab ikke har en selskabskapital på 50.000 kr. jf. 1. selskabsdirektivs artikel 2, litra e (direktiv 2009/101/EF) (Lilja, Iværksætterselskabet : ny anpartsselskabsvariant, 2013, s. 88).

2.10 Delkonklusion/sammenfatning

Som man har kunne se, så er der en lang række forskelle på IVS'er og de andre kapitalselskaber (fokus på "almindelig" ApS og A/S). Det er ikke alle forskelle, som er lige relevante i forhold til denne afhandling og ikke alle forskelle som vil få lige meget opmærksomhed i den kommende 2. del, ligesom det heller ikke er alle der vil blive berørt. Der er nogle af de mere "simple" ting, som hvordan IVS'er har eneret på navnet jf. SL 357 a, stk. 3, som må betragtes som forholdsvist ligegyldigt i forhold til udvidet gennemgang af et IVS og det samme med forskellen der var i forbindelse med stiftelse i starten af IVS'ernes levetid. Men det er taget med for at kunne besvare problemformuleringen og for at give et retvisende overblik over forskellene.

Der er nogle klart gennemgående tendenser i denne gennemgang af forskellene på IVS og de andre kapitalselskaber, hvilket er forbuddet mod apportindskud i SL § 357 a, stk. 2, niveauet for selskabets kapitalgrundlag for at kunne udlodde udbytte og kunne omregistrere sig (omregistreringsniveauet) jf. §§ SL 357 b, stk. 2 og 357 c, stk. 1, på 50.000 kr., samt minimumskapitalen på 1 kr. Disse bestemmelser går ind og regulerer på en række af andre forhold end bare dem som fremgår direkte af ordlyden og er ofte essensen af flere problemstillinger. Det så vi med selvfinansieringen, som var begrænset

Man kan også konkludere, at der er nogle uenigheder og tvivl om retstillingen, hvilket alt andet lige er naturligt, når der er tale om en forholdsvist ny tilføjelse til den danske lovgivning uden retspraksis.

3. Udvidet gennemgang

- Med primært udgangspunkt i ovenstående analyse, vil det blive belyst, hvordan reglerne om udvidet gennemgang af regnskaber kan anvendes på iværksætterselskaber.

I denne del af opgaven vil der først og fremmest være en introduktion udvidet gennemgang og så historien bag den. Efterfølgende vil der blive set på hvilken regnskabsklasse IVS'erne umiddelbart primært hører ind under, hvor det efterfølgende vil blive gennemgået om de overhovedet er underlagt revisionspligt i forhold til loven. Derefter gennemgås selve udvidet gennemgang standarden og de vigtigste elementer i udvidet gennemgang standarden i forhold til forskellene fra IVS til andre kapitalselskaber (primært A/S og ApS) fra før, hvilket vil blive diskuteret og analyseret ud fra en revisors/revisionsvirksomheds synspunkt. Desuden vil enkelte andre relevante elementer blive diskuteret i forhold til brugen af udvidet gennemgang for IVS'er og til sluttet af med et retspolitisk afsnit.

3.1 Introduktion udvidet gennemgang

Udvidet gennemgang, eller som det primært bliver benævnt i lovgivning, Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder, blev indført i selskabsloven og revisorloven i L 2012-12-18 nr. 1232, som trådte i kraft 1. januar 2013. Dog kunne virksomheder på den førstkommande ordinære generalforsamling vælge at få udvidet gennemgang for det kommende årsregnskab, selv om det var startet før d. 1. januar 2013 jf. lovbemærkningerne til 2012/1 LSF 26, "Til § 4".

Den overordnede grund til at indføre denne nye standard/revisionstype kom sig i et mål fra regeringen om at de administrative byrder for virksomhederne i 2015 skulle være lavere end de var den gang og indførslen var forventet at medføre en lettelse for erhvervslivet på ca. 236 millioner jf. lovbemærkningerne til 2012/1 LSF 26, 1.1.

Udvidet gennemgang var blot et af de konkrete initiativer og skulle være særlig tilpasset behovene for revision i mindre virksomheder, da de daværende gældende revisionsstandarder især var udarbejdet med henblik på revision af store og komplekse virksomheder og derfor ikke særlig velegnet til revision af små virksomheder jf. lovbemærkningerne til 2012/1 LSF 26, 1.1.

Udvidet gennemgang skulle ud fra regeringens ønske forenkle revisionspligten for små virksomheder, så de kunne vælge revisionen udført efter en standard, som i højere grad var tilpasset virksomhedens og dens regnskabsbrugeres behov, så man sikrer at de relevante forhold bliver kontrolleret og man undgår revisionshandling, som er unødvendige i små virksomheder jf. lovbemærkningerne til 2012/1 LSF 26, 1.1.

3.2 Baggrunden for erklæringen (udvidet gennemgang)

Erklæringsstandarden er baseret på et udkast til en erklæringsstandard, som er udarbejdet af FSR – Danske Revisorer og det var forventet, at den ville reducere den administrative byrde ved revision med ca. 25%. Erklæringsstandarden skal ved udførelse af revisorhandler opnå tilstrækkeligt og egnet bevis til at kunne afgive en positiv konklusion om årsregnskabet med et betydeligt mindre ressourceforbrug end ved fuld revision jf. lovbemærkningerne til 2012/1 LSF 26, 1.1.

Som nævnt er erklæringsstandarden udviklet i samarbejde med FSR og deres egen (Revisionsteknisk udvalg (REVUs)) blev da også udsendt samtidig, hvor de begge er baseret på ISRE 2400 med de fornødne tilpasninger, dog indeholder REVUs standard flere krav og mere vejledning en Erhvervsstyrelsens standard (Füchsel, Gath, Langsted, & Skovby, 2017, s. 282). Den primære forskel på review og udvidet gennemgang er de supplerende handlinger i Erklæringsbekendtgørelsen, bilag 1, nr. 34, som bliver behandlet senere.

Desuden udføres en udvidet gennemgang med henblik på at opnå begrænset sikkerhed for sin konklusion om årsregnskabet jf. Erklæringsbekendtgørelsen, Bilag 1, 3., hvilket er det samme som for ISRE 2400 (ajourført) jf. Erklæringsbekendtgørelsen, note 2.

Det er værd at bemærke, at valget af udvidet gennemgang som lovteknisk revision kun kan lade sig gældende for virksomheder omfattet af ÅRL (Kiertzner, Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang, 2013, s. 19), hvilket IVS'erne, som tidligere nævnt, også er jf. ÅRL § 3, stk. 1, nr. 1. Desuden er det også kun regnskabsklasse B, som kan vælge udvidet gennemgang jf. ÅRL § 135, 2. pkt. og kan altså ikke vælges af regnskabsklasser hverken over eller under, mens regnskabsklasse B dog godt kan vælge fuld revision ligesom C og D skal (Kiertzner, Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang, 2013, s. 107).

Årsagen hertil skulle være at ydelsen er i konflikt med Begrebsrammen for revisor opgaver, som FSR's på deres medlemmers vegne har forpligtet sig til at overholde via medlemskaber af IFAC. Så det var nødt til at

blive indført via lovkrav, så FSR's medlemmer kan blive løst fra bindingen til at overholde IFAC reguleringen (Kiertzner, Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang, 2013, s. 106)

Udvidet gennemgang kommer af, at der er hjemmel til at Erhvervsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om etik, udførelse af revision og afgivelse af revisionspåtegninger herunder udtalelse om ledelsesberetninger, samt afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed jf. lovbemærkninger til § 2 2012/1 LSF 26, "Til nr. 1". Hjemlen kommer fra revisorloven (RL) daværende § 16, stk. 4 (nu stk. 5), som kom sig af lov nr. 468 af 17. juni 2008, hvor følgende fremgik af lovbemærkningerne her til (2007/2 LSF 120):

"Efter direktivet [artikel 26 i direktiv 2006/43/EF] kan det endvidere blive vedtaget, at en revision skal udføres i overensstemmelse med de internationale revisionsstandards (ISA). Med den foreslåede bestemmelse er der således skabt hjemmel til at gennemføre disse standarder i dansk lovgivning."

Denne hjemmel blev derfor udnyttet i erklæringsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om godkendte revisorers erklæringer), der fastsætter nærmere regler om afgivelse af revisionspåtegninger, herunder udtalelse om ledelsesberetninger, samt om afgivelse af erklæringer om review (gennemgang) og afgivelse af andre erklæringer med sikkerhed og adskiller sig altså fra de internationale revisionsstandards. Der var dog i forvejen fastsat yderligere regler for revisors afgivelse af erklæringer i bekendtgørelse om statsautoriserede og registrerede revisorers afgivelse af erklæringer (Bek. nr. 1537 af 22. december 2004) jf. lovbemærkninger til § 16 i 2007/2 LSF 120.

Kravene til de revisorhandlinger mv. der skal udføres for at afgive erklæringen (udvidet gennemgang) er blevet fastlagt i Erklæringsbekendtgørelsen og i en standard, som er en del af Erklæringsbekendtgørelsen. Erklæringen er, som nævnt, baseret på FSR – danske revisorer udkast til en standard om "udvidet gennemgang af årsregnskaber" jf. lovbemærkninger til § 2 2012/1 LSF 26, "Til nr. 1" og ISRE 2400 (review). Der findes altså både en standard udarbejdet af FSR – danske revisorer, som går under "Udvidet gennemgang af årsregnskaber, der udarbejdes efter årsregnskabsloven", men også en i "Bilag 1" i Erklæringsbekendtgørelsen, som går under "Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder (Udvidet gennemgang af årsregnskaber)". Som navnet dog også lidt antyder på FSR's standard, så er den også underlagt ÅRL og det fremgår af omfanget af standarden, at når revisor udfører udvidet gennemgang, så er den pågældende pålagt at overholde kravene i revisorlovgivningen, herunder Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder jf. (FSR, 2017, s. 23, A1).

EU's regnskabsdirektiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 giver egentlig mulighed for at fritage alle "små virksomheder"/regnskabsklasse B for revision og direktivet argumenterer for fritagelse, da revision kan udgøre en betydelig administrativ byrde for denne type virksomheder og da det ofte er mange af de samme personer der både er selskabsdeltagere og medlemmer af ledelsen, der derfor giver et begrænset behov for en erklæring over for tredjemand vedrørende regnskaber. Men direktivet vil dog ikke forhindre medlemsstater i selv at stille krav om revision af deres små virksomheder, hvilket der så er blevet valgt i Danmark. Det kan man se på de størrelsesgrænser for helt at undlade revision i ÅRL § 135, stk. 1, 3. pkt. sammenlignet med grænserne for "små virksomheder"/regnskabsklasse B i ÅRL § 7, stk. 2, nr. 1, hvor begge bliver behandlet yderligere i næste afsnit om IVS'erne er underlagt revisionspligt

Det er også værd at bemærke, at revision efter erklæringsstandarden som udgangspunkt bliver sidestillet med en revision efter revisionsstandarden (fuld revision), så når der i ÅRL, revisorloven og selskabslovene (selskabsloven, lov om visse erhvervsdrivende virksomheder og lov om erhvervsdrivende fonde) er bestemmelser om revision eller revideret årsregnskab, så gælder disse bestemmelser også for virksomheder, som har fået udvidet gennemgang/revision efter erklæringsstandarden, medmindre andet er fastsat i bestemmelsen jf. lovbemærkningerne til § 2 i 2012/1 LSF 26, "Til nr. 2".

3.3 Er IVS'er underlagt revisionspligt?

Inden der kigges på selve den førnævnte erklæringsstandard/udvidet gennemgang vil det blive fastlagt om IVS'er overhovedet er underlagt revisionspligt og der den vej igennem overhovedet er behov for udvidet gennemgang.

3.3.1 Regnskabsklasse

IVS'er er omfattet af Årsregnskabsloven jf. ÅRL § 3, stk. 1, nr. 1, og skal derfor aflægge årsrapport efter reglerne i denne lov jf. ÅRL § 3, stk. 1, 1. pkt. Da et IVS hører under ÅRL § 3, stk. 1, så skal de som minimum følge reglerne for regnskabsklasse B/"små virksomheder" (som findes i afsnit III i ÅRL) jf. ÅRL § 7, stk. 1. Dette betyder også, at IVS'er skal indsende årsrapporten uden ugrundet ophold efter godkendelsen (af generalforsamlingen) til Erhvervsstyrelsen og skal være modtaget i styrelsen senest 5 måneder efter regnskabsårets afslutning, dog 4 måneder for regnskabsklasse D jf. ÅRL § 138, stk. 1.

Da IVS'er, som førnævnt, som minimum skal følge regnskabsklasse B, så skal de som udgangspunkt lade sit årsregnskab og et eventuelt koncernregnskab revidere af en eller flere revisorer jf. ÅRL § 135, stk. 1, 1. pkt.

Dog kan virksomheder omfattet af regnskabsklasse B vælge at lade den førømtalte revision udføre efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder jf. ÅRL § 135, stk. 1, 2. pkt. hvilket også er kendt som udvidet gennemgang.

Hvilken regnskabsklasse det pågældende IVS præcist hører ind under afhænger om det er kategoriseret som "små virksomheder", "mellemstore virksomheder" eller "store virksomheder" jf. ÅRL § 7, stk. 1, hvilket igen afhænger af en række størrelsesgrænser jf. ÅRL § 7, stk. 2. Disse størrelsesgrænser er i øvrigt genangivet i definitionerne i Revisorloven § 1a, nr. 4-6 og beregnes på sammen måde som i ÅRL jf. RL § 1a, stk. 2.

Som nævnt skal IVS'er følge minimum regnskabsklasse B og størrelsesgrænserne for denne er som følge jf. ÅRL § 7, stk. 2, nr. 1:

1) Små virksomheder: Virksomheder, som i to på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

a) En balancesum på 44 mio. kr.,

b) en nettoomsætning på 89 mio. kr. og

c) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 50.

Ved første øjekast af overstående størrelsesgrænser er det svært at forestille sig mange IVS'er ligge over bare én af de 3 størrelsesgrænser, grundet deres forholdsvis korte levetid, da det tidligst kan være stiftet 1. januar 2014. Desuden kender vi den gennemsnitlige balancesum (summen af alle aktivposter jf. ÅRL § 7, stk. 3, nr. 1) fra (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 11) for IVS'er ud fra seneste regnskab per 30/6 2017, hvilket ligger på 304.000 kr. og en median på blot 27.000 kr., som ifølge analysen indikerer, at der er mange IVS'er som ikke har en reel aktivitet, samtidig med at 22,06% har et rent 0 på bundlinjen. Det indikerer også, at der er enkelte virksomheder med store balancesummer som trækker gennemsnittet op. Så man kan roligt antage at det er meget få, som ligger over den omtalte grænse på 44 mio. kr. Dog manglede der på det tidspunkt 2.723 IVS'er med regnskabsafslutning 31/12 2016 og 9.307 med afslutning 31/12 2017 og sammenlagt har kun 37,88% af de i alt 34.903 stiftede IVS'er per 30/6 2017 afleveret minimum 1 regnskab i den periode (bemærk nogle af er ophørt inden aflæggelse af første regnskab). Men på trods af den store andel af endnu ikke afsluttede og afleverede regnskaber, så må det ud fra det gennemsnit, som man har set indtil videre, betragtes som overraskende hvis resultatet for de manglende IVS'er ville se markant anderledes ud.

Nettoomsætning er defineret i bilag 1, C, nr. 13 til ÅRL jf. ÅRL § 7, stk. 3, nr. 2 og definition er som følge:

"Salgsværdien af produkter og tjenesteydelser m.v., der henhører under selskabets ordinære aktiviteter med fradrag af prisnedslag, merværdiafgift og anden skat, der er direkte forbundet med salgsbeløbet."

Bemærk desuden at hvis et regnskabsår er kortere eller længere end 12 måneder, så forhøjes eller formindskes nettoomsætningen forholdsmæssigt, så det svarer til et beløb for en periode på 12 måneder jf. ÅRL § 7, stk. 3, nr. 2.

Med nettoomsætningen kniber det til gengæld for tallene for IVS'er, da de fleste umiddelbart ikke skal oplyse omsætningen, da det af de 3 regnskabsklasser B, C og D, kun er regnskabsklasse B, som kan undlade at oplyse om nettoomsætningen og i stedet sammendrage posterne til "Bruttofortjeneste" eller "Bruttotab" jf. ÅRL § 32, stk. 1. Men som man kan se på den førnævnte balancesum og som man kommer til at kunne se på det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede, som bliver omtalt efterfølgende, så er der intet der tyder på, at der er IVS'er, som er underlagt regnskabsklasse C eller D. Dog kan de stadig vælge at oplyse nettoomsætningen frivilligt. Det er altså svært at forestille sig, at der er mange IVS'er med en nettoomsætning på over 89 millioner kroner taget deres førnævnte korte levetid i betragtning.

Der kan på cvr.dk udledes en ide om antallet af ansatte via fanen "antal ansatte" som kan findes under "Enhedsvisning" hos hvert enkelt kapitalselskab. Data derfra stammer fra Danmarks Statistik og bygger på virksomhedens indberetninger til SKATs elndkomst, hvor der både oplyses virksomhedens medarbejdere som "antal hoveder" i et givent interval, samt som årsværk, hvor f.eks. 2 medarbejdere på halv tid er 1 medarbejder på årsværk (cvr.dk). Ved hjælp af et udtræk af alle 32.864 aktive IVS'er per 31-12-2017 kan der skabes et hurtig overblik af intervallet af antallet af ansatte ud fra årsværket, hvor blot 6 af virksomheder har et interval på 20-49 ansatte, hvilket er det højeste (bemærk at årene for det angivet interval varierer fra 2015 til 2016). Dog oplyser langt størstedelen det ikke, nærmere bestemt 29.424, hvilket primært kommer sig, at virksomheden enten ingen ansatte har eller er forholdsvist nystiftede. Efterfølgende ligger 13 selskaber i intervallet 10-19, 44 selskaber i intervallet 5-9, 255 selskaber i intervallet 2-4 og 3.114 på 1 ansat. Desuden viser tal direkte fra Danmarks Statistik, at der var over 5.200 nye IVS'er i 2016 og de skulle beskæftige i alt 1.079 fuldtidsansatte, hvilket svarer til cirka 5,2 fuldtidsansatte per nye IVS'er i 2016, som må siges at være et stykke fra de 50 i størrelsesgrænsen (Danmarks Statistik, 2017, nr. 419).

Det skal i øvrigt nævnes, at ud af de 32.864 aktive IVS'er per 31-12-2017, så består 8.220 af dem af holdingselskaber, beregnet ud fra hvor mange selskaber som har enten branchekoden 642010 (Finansielle holdingselskaber), 642030 (Gennemløbsholdingselskaber), 642020 (Ikke-finansielle holdingselskaber), som

deres hovedbranche (cvr.dk). Den førnævnte store andel af holdingselskaber (25%) giver også udtryk for, at størstedelen af disse ligger i regnskabsklasse B, da der typisk ingen omsætning er i holdingselskaber og typisk meget få ansatte. Dog kan holdingselskabet via andele i datterselskaber alligevel være underlagt regnskabsklasse C eller D, på trods af, at selskabet ikke overskrider de tidligere nævnte grænser for regnskabsklasse B jf. ÅRL § 7, stk. 5 og skal i øvrigt som udgangspunkt udarbejde et koncernregnskab efter reglerne i kap. 14 i ÅRL, medmindre andet fremgår af ÅRL §§ 110-112 jf. ÅRL § 109, stk. 1. Hvor selskaber efter ÅRL § 110, stk. 1 kan undlade at udarbejde et koncernregnskab, såfremt at koncernvirksomheder på balancetidspunktet tilsammen ikke overskrider 2 af 3 størrelsesgrænser, som er identiske med størrelsesgrænserne for regnskabsklasse B. Desuden kan et moderselskab følge reglerne for regnskabsklasse B, hvis selskabet bliver undtaget via ÅRL §§ 111 eller 112, såfremt det ikke overskrider størrelsesgrænserne for "små virksomheder" i ÅRL § 7, stk. 2, nr. 1 jf. ÅRL § 7, stk. 5, 2. pkt.

På baggrund af disse krav til Regnskabsklasse B og ud fra de oplysninger der kan udledes fra IVS'erne, så må man konstatere, at det er størstedelen af IVS'erne, som ligger i regnskabsklasse B, hvilket er minimum for IVS jf. ÅRL § 7, stk. 1. Det er også den eneste af de 3 mulige regnskabsklasser for IVS, som har muligheden for at vælge at lade regnskabet revideres efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder jf. ÅRL § 135, stk. 1, 2. pkt, hvilket altså er udvidet gennemgang.

Så ud fra regnskabsklasser og de tal vi har set her, så er udvidet gennemgang umiddelbart perfekt for IVS'er, men der er også mulighed for helt at fravælge revision, hvilket vil blive behandlet i det følgende.

3.3.2 Fravalg af revision

Desuden kan virksomheder omfattende af regnskabsklasse B helt undlade at lade årsregnskabet revidere, hvis virksomheden i 2 på hinanden følgende regnskabsår på balancetidspunktet ikke overskrider 2 af de følgende størrelser jf. ÅRL § 135, stk. 1, 3. pkt.:

1) En balancesum på 4 mio. kr.,

2) en nettoomsætning på 8 mio. kr. og

3) et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede i løbet af regnskabsåret på 12.

Disse størrelsesgrænser beregnes på samme måde som de tidligere omtalte størrelsesgrænser for regnskabsklasser i ÅRL § 7, stk. 3 og 4 jf. ÅRL § 135, stk. 4. Nystiftede selskaber kan også vælge at fravælge det allerede med virkning fra første regnskabsår fravælge revision, såfremt at betingelserne i ÅRL § 135, stk. 1, 3. pkt. er overholdt, det skal bare fremgå af stiftelsesdokumentet og vil kun være gældende, hvis den

nystiftede virksomhed ikke overskrider 2 af de 3 førnævnte størrelser i ÅRL § 135, stk. 1, 3. pkt. jf. lovbemærkninger 2005/1 LSF 50 (bemærk at det på daværende tidspunkt var ÅRL § 135, stk. 1, 2. pkt.) og de fra start ikke forventer at overskride dem (Erhvervsstyrelsen, s. 20).

Med baggrund i den gennemsnitlige balancesum for IVS'er, som ligger på 304.000 kr. per 30/6 2017, så er det igen svært at forestille sig, at en væsentlig del af IVS'erne ligger over den overstående grænse på 4 millioner kroner. Igen er det også vanskeligt at estimere IVS'ernes omsætning, da alt tyder på, at langt størstedelen ikke skal oplyse det, da de fleste hører under regnskabsklasse B, men overstående størrelsesgrænse virker høj taget IVS'ernes levetid i betragtning og de tal man generelt kan se for IVS jf. (Experian, FSR, & Erhverv, 2017).

Til gengæld er der umiddelbart flere der ligger over for grænsen for antal ansatte, selv om det nok ikke er mange, for som det blev omtalt tidligere, ligger 13 af de 32.864 aktive IVS'er per 31-12-2017 i intervallet 10-19 for årsværk (cvr.dk). Desuden var det gennemsnitlige antal fuldtidsbeskæftiget for nystiftede IVS i 2016 på cirka 5,2, hvilket selvfølgelig stadig er et stykke fra de 12, men umiddelbart ikke voldsomt langt fra grænsen, når man tænker på, at de er nystiftede (Danmarks Statistik, 2017, nr. 419).

Så ud fra størrelsesgrænserne for at fravælge revision og den data som primært blev behandlet under regnskabsklasserne, så kan man konstatere, at alt tyder på, at størstedelen af IVS'erne helt kan fravælge revision, hvilket alt andet lige taler imod brugen af udvidet gennemgang på IVS'er. Dog indikerer alt også at langt størstedelen af IVS'erne ligger i regnskabsklasse B, hvilket er den eneste regnskabsklasse som kan benytte sig af udvidet gennemgang, mens det så på den anden side er langt de færreste IVS'er, som er underlagt fuld revision.

3.3.2 Revision data IVS

Når det nu er blevet berørt, hvor vidt IVS'er umiddelbart er underlagt revisionspligt enten med fuld revision eller udvidet gennemgang, så er det også værd at se på, hvor mange af IVS'erne som egentlig bliver revideret, enten efter eget valg eller fordi de er underlagt revisionspligten og om de i det hele taget har en revisor inde over.

Som nævnt tidligere så var det kun 37,88% af de 34.903 stiftede IVS'er i perioden 1. januar 2014 til 30. juni 2017, som har offentliggjort mindst 1 regnskab (Experian, FSR, & Erhverv, 2017), så det er et begrænset datasæt i forhold til det samlede antal IVS'er. Men i det nedenstående kan man se A/S'er, ApS'er og IVS'er brug af revisor i deres seneste offentliggjort regnskabs pr. 30. juni 2017:

Type af revision	Antal regnskaber pr. 30/6 2017			Relativt antal regnskaber pr. 30/6 2017 i procent		
	A/S	APS	IVS	A/S	APS	IVS
Revideret	1.946	12.218	513	79,07	28,23	3,88
Helt undladt revision	73	9.790	8.105	2,97	22,62	61,30
Revisor assistance	187	17.163	4.393	7,60	39,66	33,23
Revisor review	15	869	110	0,61	2,01	0,83
Udvidet gennemgang	240	3.234	100	9,75	7,47	0,76

kilde: (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 12)

Som man kan se, så er det udvidet gennemgang der er den mindst benyttede type af revision hos IVS'erne, dog ligger review ikke langt fra, mens helt undladelse af revision toppe klart. Selv om den lave andel kunne indikere, at reglerne for udvidet gennemgang ikke er så brugbare på IVS'er, så er det formentlig mere en blanding af alle de faktorer, som vi har behandlet tidligere.

3.4 Erklæringsbekendtgørelsen – Erklæringsstandarden (udvidet gennemgang)

Der vil blive taget udgangspunkt i den tidligere omtalte Erklæringsbekendtgørelse (BEK nr 1468 af 12/12/2017), hvor erklæringer om udvidet gennemgang af regnskaber er behandlet i §§ 9 – 11 i Erklæringsbekendtgørelsen og udgangspunkt i tilhørende Bilag 1 indeholdende selve standarden for udvidet gennemgang og altså ikke den tidligere omtalte FSR standard. Der vil desuden blive fokuseret på de mest relevante dele i forhold til IVS'er og i forhold til den udredelse af forskellen mellem IVS og andre kapitalselskaber, som blev behandlet i 1. del.

3.4.1 Fremhævelse af forhold i regnskabet

En erklæring om udvidet gennemgang skal ifølge Erklæringsbekendtgørelsen indeholde en fremhævelse af forhold i regnskabet, jf. § 7, stk. 1 jf. Erklæringsbekendtgørelsen § 9, nr. 4. Fremhævelse af forhold i regnskabet var også tidligere kendt som en supplerende oplysning, men ændret ved Erklæringsbekendtgørelsen af 17. juni 2016. Dog vil fremhævelse af forhold i regnskabet stadig til en vis grad stadig blive omtalt som supplerende oplysning, da der stadig bruges i "daglig tale".

§ 7 i Erklæringsbekendtgørelsen fortæller, at revisor i revisionspåtegningen skal fremhæve oplysninger om eventuelle forhold i regnskabet og af § 7, stk. 2 fremgår disse forhold, hvor der især bides mærke i § 7, stk. 2, nr. 2, hvor det fremgår:

"(Herunder skal oplyses om overtrædelse af:) 2) den for virksomheden fastsatte selskabsretlige eller tilsvarende lovgivning..."

3.4.1.1 Kapitaltab

Under dette hører blandt andet reglerne for kapitaltab i SL § 119, hvilket blev omtalt i 1. del af opgaven, som kan straffes med en bøde jf. SL § 367, stk. 1 og ledelsen kan ifalde erstatningsansvar jf. SL § 361, stk. 1 (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 116) og kan desuden betyde en anmærkning i revisionspåtegningen med en fremhævelse af forhold jf. Erklæringsbekendtgørelsen § 7, stk. 2, nr. 2, hvis ledelsen ikke følger bestemmelsen og afholder generalforsamling senest 6 måneder efter at det konstateres.

Der blev i 1. del af opgaven lagt vægt på problematikken ved, at der skal indkaldes til generalforsamling inden for 6 måneder, når selskabets egenkapital udgør mindre end halvdelen af den tegnede kapital jf. SL § 119, da IVS'er har mulighed for at stifte med en selskabskapital på 1 kr. Den mulige lave selskabskapital i IVS og den lave startkapital som mange vælger (Experian, FSR, & Erhverv, 2017) betyder altså, at der hurtigt kan opstå en kapitaltabssituation og altså medføre en anmærkning i regnskabet. Dette gør ikke reglerne for udvidet gennemgang ubrugelige, men det gør dem uhensigtsmæssige, at et selskab kan få en anmærkning ved blot at tabe 50 øre. Dette er utvivlsomt heller ikke incitament for IVS'erne til at benytte sig af udvidet gennemgang.

Da IVS'er blev indført ved lov nr. 616 af 12/6 2013, blev der endda samtidig ændret på SL § 119 grundet indførslen af IVS'er, da der før var en bundgrænse på 62.500 kr., som gjorde at bestemmelsen for kapitaltab var gældende, når egenkapital udgjorde mindre end 62.500 kr. jf. lovbemærkningerne til 2012/1 LF 152, "Til nr. 51" (bemærk at minimumskapitalen for "almindelige" ApS'er ligeledes blev ændret fra 80.000 til 50.000 kr. jf. 2012/1 LF 152). Så man skulle umiddelbart tro, at det var en problematik, som de var opmærksomme på.

Desuden var FSR ved indførslen af IVS'er også kritiske overfor bestemmelsen for kapitaltab i SL § 119 også skulle gælde for IVS med en selskabskapital under 50.000 kr., da det et selskab med en lav kapital meget hurtigt ville kunne komme i en kapitaltabssituation jf. høringsvar 34, s. 6 ved indførsel af lov nr. 616 af 12/6 2013.

3.4.1.2 Forsvarligt kapitalberedskab

Forsvarligt kapitalberedskab i SL §§ 115-118 hænger lidt i samme tråd som den før omtalte om kapitaltab, da det ligeledes kan straffes med bøde efter SL § 367, stk. 1, ledelsen kan ifalde erstatningsansvar og kan betyde anmærkning angående fremhævelse af forhold i regnskabet Erklæringsbekendtgørelsen § 7, stk. 2, nr. 2.

Denne giver også problematik for revisor ved udvidet gennemgang, endda i højere grad end ved kapitaltabet, da det, som behandlet i 1. del, ikke ligger helt fast hvornår der er tale om, at kapitalberedskabet er uforsvarligt lavt og der heller ingen retspraksis er om hvornår ledelsen er erstatningsansvarlig. Men man skulle dog umiddelbart tro, at der er større risiko for uforsvarligt kapitalberedskab i IVS'er, når der er mulighed, og ofte også er, så lav selskabskapital sammenlignet med ApS og A/S. Nogen ville nok sige, at det slet ikke var muligt at opretholde et forsvarligt kapitalberedskab i et selskab, hvis det kun har en egenkapital på 1 kr.

Det er lidt den samme problematik ved SL § 179, stk. 2, hvor det dog er uddelingen af midler i selskabet, som skal være forsvarligt ud fra selskabets økonomiske stilling og ikke være til skade for selskabet og dets kreditorer. Det må også være svært at vurdere for revisor og kan det overhovedet lade sig gøre, at udlodde midler på den baggrund, hvis et IVS har en selskabskapital på f.eks. 1.000 kr. Ordinært udbytte og andre udlodninger kan først udbetales når de 50.000 kr. er nået, men som nævnt i 1. del, så kan det lade sig gøre via kapitalnedsættelse. Endnu en grund til at det er svært at forestille sig, at det har været lovgivers intention fra start af, at det skulle være muligt at omgå udbytteforbuddet via kapitalnedsættelse. Dette kan også medføre erstatningsansvar for ledelsen og en revisionsanmærkning.

3.4.1.3 Udbytteforbud

Som nævnt før, så kan kapitalnedsættelser via selskabskapitalen kunne bruges til at omgå udbytteforbuddet i SL § 357 b, stk. 2, hvilket igen ikke umuliggør udvidet gennemgang på IVS'er, men det gør det da mere vanskeligt. Det har tydeligvis ikke været tanken fra lovgivers side af, at man skulle kunne få udbytte ud af IVS'er før omregistreringsniveauet og da der ikke er noget retspraksis, så må det være svært for revisor at vurdere hvorvidt det skal anmærkes. Samtidig blev der også i 1. del nævnt, at der kunne være en risiko for, at Erhvervsstyrelsen ville statuere et eksempel ved benyttelsen af dette og blive betragtet som omgåelse af udbytteforbuddet, selv om det da samtidig ser ud til at være helt lovligt igennem lovens bestemmelser, men det gør det uden tvivl bare mere kompleks for revisor. En eventuel overtrædelse/omgåelse vil også kunne medføre en bøde jf. SL § 367, stk. 1 og kan altså også medføre en revisionsanmærkning.

Det kan desuden også gøre ledelsen erstatningsansvarlige efter SL § 361, stk. 1 og det samme kan kapitalejerne jf. SL § 362, stk. 1, dog vil nok kapitalejer(ne) nok også være i ledelsen, hvilket får SL § 362, stk. 1 til at være uaktuel, da kapitalejeren i så fald vil bedømmes i sin egenskab som ledelsesmedlem jf. SL § 361 (Karnovs Online Univers noter til SL § 362, stk. 1 (note 1513)). Om vedkommende bliver bedømt som ledelsesmedlem eller kapitalejer har betydning i forhold til culpa-bedømmelsen, hvor man som kapitalejer jf. SL § 362 skal have handlet groft uagtsomt for at blive idømt erstatningsansvarlig, så er man som ledelsesmedlem jf. SL § 361, stk. 1 blot erstatningsansvarlig efter den almindelige culpa-norm (simpel

uagtsomhed) (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 191). Revisor kan også ifalde erstatningsansvar efter § 361, stk. 2-3, hvilket bare gør problemstillingen mere alvorlig og skal ligesom ledelsen have handlet simpelt uagtsomt.

3.4.1.4 Skjult apportindskud

Det blev behandlet i 1. del (Afsnit 2.3) og fortalte om en mulig måde at omgå forbuddet mod apportindskud for IVS jf. SL § 357 a, stk. 2, hvor der dog var tvivl om retsstillingen. Der var tvivl om retsstillingen ved efterfølgende erhvervelser jf. SL § 42, hvor det kunne komme i karambolage med forbuddet mod apportindskud. Der manglede retspraksis, selv om man mente at kunne snævre den ind på nogle områder. Men uanset hvad så, ligesom man har set på andre områder, bliver det vanskeligt for revisor at vurdere hvornår der er tale om et skjult apportindskud, som ellers kan medføre bøde efter SL § 367, stk. 1 og en revisionsanmærkning.

3.4.2 Væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift

Som nævnt under "fremhævelse af forhold i regnskabet", så skete der nogle ændringer ved betegnelserne i revisionspåtegningen ved Erklæringsbekendtgørelsen af 17. juni 2016 og væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift i den her forbindelse indgik før som en supplerende oplysning, mens den nu indgår i revisionspåtegning under egen overskrift (Kiertzner & Tullberg Hoff, Ny revisorlovgivning 2016/2017 - De største ændringer, 2017, s. 122-123).

Det fremgår af Erklæringsbekendtgørelsen § 9, stk. 5, at revisor skal oplyse, hvis der er væsentlige usikkerheder vedrørende begivenheder eller forhold, som kan rejse betydelig tvivl om virksomhedens evne til at fortsætte driften. Disse oplysninger skal gives i et særskilt afsnit i revisors erklæring med overskriften "Væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift" og er ofte også betegnet som en supplerende oplysning.

Hvis revisor bliver opmærksom på begivenheder eller forhold der skaber denne betydelige tvivl, så skal revisor foretage en række revisionshandlinger jf. Erklæringsbekendtgørelsen, bilag 1, nr. 31 (erklæringsstandard), hvor der henvises til A60 i samme bilag, som består af en ikke udtømmende liste over eksempler på forhold, der enkeltvis eller tilsammen kan rejse betydelig tvivl.

På den liste fremgår under økonomiske forhold: "*negativ egenkapital eller negativ arbejdskapital*", hvilket umiddelbart kan komme i konflikt med IVS'er, grundet deres mulighed for en lav selskabskapital, der, ligesom omtalt under kapitaltab, hurtig kan betyde, at de er i en situation, hvor de har en negativ egenkapital, især hvis den blot er 1 kr. Desuden viser tallene fra (Experian, FSR, & Erhverv, 2017) at 42,14% af de 12.467 IVS'er som har afleveret et årsregnskab havde et underskud i deres seneste regnskab per 30/6 2017, samt 22,06%

med et rent nul og desuden havde 34,96% det der bliver betegnet i den omtalte analyse som konkursretning, hvilket er selskaber med både underskud og angrebet egenkapital (egenkapital < selskabskapital).

"negative pengestrømme fra driften ifølge historiske eller fremadrettede finansielle opgørelser" er et andet forhold under "økonomiske forhold" i "A60". Som førnævnt var der mange IVS'er med "konkursretning" i regnskaberne, hvilket også må gøre dette forhold til en risiko for mange IVS'er, også taget deres korte levetid i betragtning. Dog kunne man forestille sig, at de selskaber som rent faktisk tilvælger udvidet gennemgang og/eller skal tilvælge det på grund af størrelsesgrænsen, at de ikke har en negativ egenkapital eller negative pengestrømme fra driften.

Under "driftsforhold" i A60 ser vi forholdet *"den daglige ledelse påtænker at likvidere eller indstille driften"*, hvilket mange IVS'er umiddelbart hurtigt kunne falde for, da vi har set, at mange IVS'er de når at blive opløst eller gå konkurs inden de overhovedet har nået at aflevere første regnskab (Experian, FSR, & Erhverv, 2017). Advokat Anne Birgitte Gammeljord fortæller også i en artikel DR, at IVS'er fylder tiltagende meget i kuratorernes arbejde og deler stifterne ind i 3 kategorier. Den ene kategori er nogen, som godt kunne tænke sig at starte en virksomhed, gør det nemt online, men fortryder og glemmer det (Sjølie, 2017), hvilket medfører at de ikke indleverer regnskab, som de skal jf. ÅRL § 138, stk. 1 og det betyder, at selskabet bliver tvangsopløst jf. SL § 225, stk. 1, nr. 1 jf. SL § 226. Dette viser også en af ulemperne ved IVS'erne, at de så let og billigt kan stiftes, hvilket så også kan betyde, at det ikke er "seriøst" og ende med den førmtalte tvangsopløsning, som ikke koster noget for kapitalejerne, men i stedet staten. Men igen er det nok ikke mange af de virksomheder, som får/skal have udvidet gennemgang, der falder inde for dette forhold.

Det indikerer altså, at der er en risiko for at mange IVS'er ville få en anmærkning angående væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift i revisionspåtegningen, hvis de valgte at få udvidet gennemgang, hvilket alt andet lige må siges ikke at være i IVS'ernes interesse. Endnu en gang så gør det ikke reglerne for udvidet gennemgang ubrugbare, men bestemt ikke hensigtsmæssige.

3.4.3 Revisionsanmærkninger

Ud fra gennemgangen af det foregående vedrørende "fremhævelse af forhold" og "væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift" tyder det altså på, at det er stor risiko for at et IVS får en revisionsanmærkning, men hvor mange IVS'er får i realiteten en revisionsanmærkning. Det kan ses ud fra (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 13) i seneste offentliggjorte regnskaber per 30/6 2017 i følgende tabel:

	Antal regnskaber pr. 30/6 2017			Relativt i forhold til antal regnskaber med revisor involveret pr. 30/6 2017* i procent		
Revisions bemærkning	A/S	APS	IVS	A/S	APS	IVS
Der tages forbehold	25	315	25	1,14	1,93	3,46
Supplerende oplysninger	158	1.837	115	7,18	11,26	15,91
Ulovligt lån	19	270	21	0,86	1,63	2,82

*Her er medtaget de regnskaber som er revideret, revisor review og udvidet gennemgang

Bemærk at det er de gamle betegnelser for revisionsanmærkninger som er angivet, hvor supplerende oplysninger er de tidligere omtalte "fremhævelse af forhold", men bliver dog stadig ofte bare kaldt supplerende oplysning. Mens "der tages forbehold" nu hedder modifikation.

Som man kan se, så er det ikke ligefrem størstedelen af IVS'erne som modtager en revisionsanmærkning, nærmere bestemt 22,19%, hvilket dog også må siges at være betragtelig højt, især sammenlignet med tallene for ApS og A/S, som ligger på henholdsvis 14,82% og 9,15% og samtidig ligger IVS også højere på alle typer af anmærkninger.

Der er ikke oplyst, hvilke forhold revisionsanmærkningerne vedrører, udover de ulovlige kapitalejrlån, hvilket ellers kunne have været interessant og man kunne forestille sig, at de havde en eller anden forbindelse til den lave minimumskapital for IVS'er. For ellers er det svært at se, hvad der skulle udskille IVS'er, så de skulle modtage en højere andel af revisionsanmærkninger. For alt andet lige skulle man tro, at en forholdsvist ny "selskabsform" ville have en lavere andel af revisionsanmærkninger, da der har været kortere tid for virksomheden til at tabe kapital og kortere tid til at have nedgang i driften og desuden have mulighed for at likvidere selskabet, hvis forretningen ikke gik som forventet i stedet for at bruge penge på en revisor. Men på den anden side så kan den korte levetid også betyde, at de er faldet i mere "administrative fælder", som f.eks. i forhold til bogføring og udbyttebetaling.

Efter denne gennemgang af relevante elementer i udvidet gennemgang standarden, så kan man konstatere, at en udvidet gennemgang vil med stor sandsynlig medføre en anmærkning på regnskabet, hvilket naturligvis ikke er i virksomhedens interesse, så dette taler for et fravalg af udvidet gennemgang hos IVS'er.

3.4.4 Supplerende handlinger

I Erklæringsbekendtgørelsen, bilag 1, nr. 34 fremgår supplerende handlinger, som revisor som led i en udvidet gennemgang skal udføre, såfremt de er relevante (de er relevante, når de forhold, som handlingen vedrører, foreligger i den konkrete situation jf. note 7 i bilag 1/standarden). Det er, som nævnt tidligere, her at udvidet gennemgang i høj grad adskiller sig fra review. De supplerende handlinger består af disse:

- Indhente oplysninger fra tingbog, personbog og bilbog pr. balancedagen eller efter balancedagen og derved, i det omfang informationerne muliggør det, opnå supplerende bevis for aktiver og forpligtelser, eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser mv. i årsregnskabet (jf. afsnit A62).
- Indhente engagementsbekræftelser pr. balancedagen fra virksomhedens pengeinstitutter (engagementsforespørgsler) og derved, i det omfang engagementsforespørgslernes informationer muliggør det, opnå supplerende bevis for likvide beholdninger og engagementer med pengeinstitutter, herunder indeståender, værdipapirdepoter, finansielle instrumenter og forpligtelser, samt for eventualforpligtelser og sikkerhedsstillelser mv. i årsregnskabet (jf. afsnit A63).
- Indhente oplysninger på eller efter balancedagen ved forespørgsler til virksomhedens advokatforbindelser (advokatbreve) om eventuelle tvister, søgsmål, retssager eller lignende forhold, som virksomheden er part i, og derved, i det omfang advokatbrevenes informationer muliggør det, opnå supplerende bevis for den regnskabsmæssige behandling af disse forhold i årsregnskabet (jf. afsnit A64).
- Indhente dokumentation for, at de til SKAT indberettede AM-bidrag, A-skatter, merværdiafgifter og lønsumsafgifter er korrekt indberettet på grundlag af bogføringen. Handlingen udføres for tre perioder eller for det færre antal perioder, som der er indberetningspligt for. Der foretages i den forbindelse ikke nogen efterprøvelse af bogføringens bonitet (jf. afsnit A65).

- Hentet fra: www.retsinformation.dk

Den første af supplerende handlinger består af indhentning af oplysninger fra tingbog, personbog og bilbog af revisor, hvor oplysninger fra personbog altid skal indhentes, så indhentes oplysninger fra tingbog, herunder andelsboligbog og bilbog, kun i forbindelse med at der ifølge årsregnskabet er aktiver, som omfattes af tinglysningsloven jf. Erklæringsbekendtgørelsen, bilag 1, A62. Med tanke på den gennemsnitlige balancesum hos IVS'er er på 304.000 kr. og medianen på 27.000 kr. (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 11), så er det svært at forestille sig, at der er mange boliger, biler m.v. i aktiverne hos IVS'erne.

Ved engagementsbekræftelser kan man igen sætte spørgsmål ved om det er relevant for IVS'er, taget deres begrænsede balance i betragtning, dog må man formode at en væsentlig del af IVS'erne har en form for likvid beholdning i banken og selv hvis de intet stående har, så skal der stadig sendes engagementsbekræftelser. Men den førnævnte median for balancesummen på 27.000 indikerer ifølge analysen, sammen med en stor andel af selskaber som har et rent nul på bundlinjen, at mange IVS'er ikke har en reel aktivitet og dermed en sandsynlighed for ikke at have en bankforbindelse af nogen art. Det er værd at bemærke, at bankengagementsbekræftelser for fuld revision kan erstattes af andre originaldokumentation, hvor bankerne ellers normalt tager sig betalt for bankengagementsbekræftelser (Kiertzner, Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang, 2013, s. 112).

Som nævnt skal de supplerende handlinger kun foretages, hvis de er relevante og i forhold til oplysninger til advokatforbindelser, så er det yderligere specificeret i A64 i erklæringen:

"Får revisor i forbindelse med udførelsen af den udvidede gennemgang kendskab til, at virksomheden i det forløbne år er eller har været involveret i tvister, søgsmål, retssager eller lignende forhold, som kan have en væsentlig indvirkning på årsregnskabet, og virksomheden har gjort brug af advokat vedrørende sådanne forhold..."

Det er altså ikke nok blot at have en advokat "tilknyttet", men man skal have været involveret i en form for forhold, som tilmed skal have indvirkning. Det kan man godt tvivle lidt på, at en stor del af IVS'er har haft disse forhold og deres korte levetid som selskabsform taler også for færre sager.

Den sidste og fjerde handling bør der til gengæld være grundlag for i de fleste selskaber, da de fleste selskaber alt andet lige udbetaler løn og har aktivitet som medfører moms eller lønsumsafgifter. Men igen kan det være begrænset, da det som føromtalt, er indikationer på at en del af IVS'erne ikke har en reel aktivitet. Man skal også være opmærksom på, at det blot er kontrol af indberetning af tallene og altså ingen efterprøvelse af bogføringen. Hvis der er indberetninger, som ikke er sket rettidigt, så kan det betyde ledelsesansvar og da et ledelsesansvar der ikke er bagatelagtigt vil medføre en supplerende oplysning (fremhævelse af forhold) (Kiertzner, Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang, 2013, s. 113).

Man kan altså konkludere, at det tyder på, at de færreste IVS'er har behov for de supplerende handlinger i udvidet gennemgang, som primært adskiller udvidet gennemgang fra review. Så selv om der ikke er nogle af de her supplerende handlinger, som forhindrer udvidet gennemgang i at blive brugt på IVS'er, så sætter det da et stort spørgsmålstejn ved behovet for brugen af udvidet gennemgang på IVS'er.

3.5 Interessenter i IVS'er

Interessenter vil typisk være regnskabsbrugere og hvor banker og andre kreditorer ofte vil være i blandt og have interesse i at regnskaberne bliver revideret i en eller anden form, så de penge de har lånt ud/givet kredit for, er "sikre". Men man kan spekulere i hvor mange af IVS'erne, som er store nok til at have interessenter, udover dem selv og samfundet, da manglende interessenter og regnskabsbrugere ville gøre en revision af regnskabet mere "unødvendigt". Hvis man kigger på tallene i de seneste offentliggjorte regnskaber per 30/6 2017 i (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 11), så kan man se en gennemsnitlig rentebærende gæld (lang realgæld + lang bankgæld + kort realgæld + kort bankgæld + kort anden gæld) på 193.000 kr. og en median på 3.000 kr., mens varekreditorer ligger på 38.000 kr. i gennemsnit og 5.000 i median. Det tyder altså på, at der er en stor del af IVS'erne, som ikke har noget rentebærende gæld og gæld til varekreditorer eller meget begrænset af begge dele, hvilket, også om tidligere nævnt, tyder på, at man IVS'er ikke har en reel aktivitet.

Som førnævnt så ser det ud som, at en stor del af IVS'erne ikke har lån i banken og i så fald ikke en særlig stor gæld, men generelt må banken betegnes som en essentiel interessent for de fleste selskaber. For kapitalselskaber ofte både har indestående i banken og får finansiering derfra, hvilket både kan være kassekredit, realkreditlån m.v. De fleste banker vil selvfølgelig også gerne have, at de får deres lånte penge igen, især i forhold til kapitalselskaber, som hæfter begrænset. Derfor ønsker de oftest at få reviderede regnskaber, da det giver dem en form for sikkerhed. Som nævnt før kan man spekulere i om IVS'erne overhovedet er store nok til at have interessenter, heriblandt banker, men man kan også spekulere i om IVS'er ikke er dem med størst behov for finansiering, når de som udgangspunkt har så lav en selskabskapital. Og her kommer udvidet gennemgang ind i billedet, da det umiddelbart skulle være et billigere alternativ til at få revideret sit regnskab og tilfredsstille en eventuel bank, men hvad mener bankerne egentlig om udvidet gennemgang.

En undersøgelse viser, at bankernes holdning varierer, men at de som udgangspunkt er skeptiske overfor udvidet gennemgang og de derfor ikke altid accepterer en udvidet gennemgang. Det skyldes primært, at de ikke anser udvidet gennemgang som et alternativ til fuld revision og i stedet sidestiller det med review efter ISRE 2400, hvilket må siges heller ikke at være helt ved siden af, som vi tidligere har set. Desuden så giver den ikke høj grad af sikkerhed for tallene i regnskabet som helhed, hvor bankerne især er interesseret i virksomhedernes debitorer og eventuelt varelager. Som nævnt tidligere er de 4 supplerende handlinger noget af det primære, som adskiller udvidet gennemgang fra review, men banken henter selv tingbogsoplysninger og har ikke brug for engagementsbekræftelser fra dem selv (banken), det efterlader dokumentationen af SKAT og afgifter, samt udsendelse af advokatbreve, hvor førstnævnte ikke giver noget bekræftelse af regnskabstallene, mens advokatbrevene kan være relevante. Så udvidet gennemgang tilføjer umiddelbart ikke meget værdi for bankerne i forhold til review (Boding & Korning, 2014, s. 34-35).

Det er dog værd at bemærke, at denne undersøgelse er fra 2014, hvor udvidet gennemgang stadig var forholdsvist nyt, så det kan have ændret sig siden da, selv om det ud fra begrundelserne for deres skepsis, umiddelbart ikke burde have ændret sig.

Så altså umiddelbart ud fra et synspunkt fra IVS'ers interessenter vil der ofte ikke være behov for at få foretaget udvidet gennemgang eller en anden form for revision for den sags skyld.

3.6 Pris på udvidet gennemgang

Prisen hos revisor for at få udført udvidet gennemgang på ens årsregnskab kan variere, da timeprisen varierer hos revisionsfirmaerne og tiden brugt på udvidet gennemgang kan variere, da der intet eksakt eller minimum timeforbrug er ud fra standarden. Det er derfor svært at komme med en præcis pris på det, men ud fra egen

”erfaring/opfattelse” så kunne et timeantal godt ligge i omegnen af 30 timer og 1.000 kr. i timen, altså 30.000 kr. Det skal dog understreges, at det er et meget usikkert estimat.

Men ud fra den førmtalte forholdsvist usikre estimerede pris på en udvidet gennemgang, så vil det umiddelbart være problematisk for mange IVS’er. Først og fremmest grundet at et IVS kan stiftes med en selskabskapital på blot 1 kr., hvilket altså umiddelbart hurtigt ville bringe dem i en kapitaltabssituation efter SL § 119, hvis de benytter sig af udvidet gennemgang. Men en ting er, at muligheden foreligger, noget andet er, hvad IVS’erne egentlig bliver stiftet med af selskabskapital, det fik man en ide om tidligere ud fra (Experian, FSR, & Erhverv, 2017), hvor intervallet fra begyndelsen og til 30/6 2017 for selskabskapitalen i gennemsnit for hvert etableringsår lå imellem 2.349-2.624 kr., hvilket igen indikerer, at det ville bringe IVS’er i en kapitaltabssituation at benytte sig af udvidet gennemgang.

Der skal dog tages forbehold for, at selskaberne selvfølgelig igennem regnskabsåret kan oparbejde overskud til at betale for udarbejdningen af udvidet gennemgang, men ud fra tallene for den økonomiske tilstand i IVS’ernes seneste regnskab, ser det dog ikke ud til at være tilfældet for størstedelen. Da kun 4.463 selskaber med mindst 1 tilgængeligt regnskab havde et overskud ud af 12.467 selskaber (35,8%) ud fra deres seneste regnskab per 30/6 2017 jf. (Experian, FSR, & Erhverv, 2017, s. 10). Dog så kan de selvfølgelig også have fået en form for finansiering fra en bank eller måske fra en af kapitalejerne.

Som nævnt under supplerende handlinger, så kan man ved fuld revision vælge anden originaldokumentation, hvor banker ellers normalt tager sig betalt for engagementsbekræftelser. Det har været diskuteret, at det kunne forekomme, at udvidet gennemgang blev dyrere end fuld revision grundet dette og (Kiertzner, Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang, 2013, s. 115) udelukker det ikke.

3.7 Kapital 20 a – andre refleksioner

SL § 357 A, stk. 1

Som omtalt i den 1. del, så finder selskabslovens regler om anpartsselskaber anvendelse på IVS’er, medmindre andet er fastsat i kapital 20 a. Da udvidet gennemgang i forvejen bliver brugt på ApS’er, så taler det altså for at udvidet gennemgang kan bruges på IVS’er også, da de i høj grad følger de samme regler.

SL § 357 A, stk. 2

Der er som sådan ikke noget, der er til hinder for en udvidet gennemgang, hvis et IVS blot har en selskabskapital på 1 kr., men man kan spekulere i revisors incitament til at påtage sig en opgave for et selskab, som kun har 1 kr. som sikkerhed. Især når man tænker på ApS’er og A/S, som de alt andet lige typisk udfører

udvidet gennemgang på, som udgangspunkt har en langt større sikkerhed med deres minimumsselskabskapital på henholdsvis 50.000 og 500.000 kr. De fleste IVS'er ville dog formentlig skulle have en form for likviditet og aktivitet for, at de overhovedet ville have brug for en revisor og dermed stille en form for sikkerhed derigennem, men i teorien er det en reel problemstilling.

Grunden fra lovgivers side af til at man ikke kan benytte apportindskud ved stiftelsen af IVS'er var man ville have enkle administrative krav og få omkostninger jf. lovbemærkninger 2012/1 LF 152, "Til nr. 190 ". Denne begrundelse gør som sådan ikke noget direkte på anvendelsen af udvidet gennemgang på IVS'er. Dog er det da lidt paradoksalt, at udvidet gennemgang kan benyttes på IVS'er, når man ikke kan benytte apportindskud via en vurderingsberetning, som kapitalselskaber ellers normalt kan gøre jf. SL § 36, stk. 1. Man ser lidt samme mening i (Lilja, Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening, 2015), hvor der argumenteres for at fjerne reglen, så IVS bliver mere ligestillet med de "almindelige" ApS'er og det ville fjerne al den tvivl der er om forbuddet og omgåelse af den ved efterfølgende erhvervelser, som blev behandlet i 1. del, desuden vil det ikke betyde noget for tredjemand, da det stadig ville være krav om en vurderingsberetning for IVS'er. Det ville da også alt andet lige gøre det nemmere for revisor at udføre udvidet gennemgang med mere ensrettede linjer på dette område.

SL § 357 C, stk. 1 – omdannelse

Som nævnt i 1. del, så er der uenighed om, hvor vidt et IVS kan omdannes direkte til et A/S via reglerne for omdannelse fra ApS til A/S jf. SL § 319-320, eller om det først skal omregistreres til et ApS jf. SL § 357 c-d. I forhold til benyttelsen af udvidet gennemgang har det umiddelbart ikke den store betydning, men en interessant problemstilling. Det ser ret tydeligt ud til, at der er hjemmel til det og der har ikke umiddelbart været nævnt i forarbejderne eller i vejledningerne om IVS, at det ikke skulle være mening eller kunne lade sig gøre, der står dog heller ikke, at det kan. Det heller ikke fordi, at det ville have den store betydning, når et IVS "bare" kunne omregistrere sig til et ApS først for så at omdanne sig til et A/S, selv om det virker en anelse omstændelig, men man ville så desuden få mulighed for at foretage apportindskud ved omdannelsen, modsat direkte fra et IVS (Lilja, Iværksætterselskaber, 2015, s. 223).

3.8 Retspolitiske forslag

Udvidet gennemgang blev delvist indført for at lette den administrative byrde for mindre virksomheder og IVS'er blev indført som et enkelt og mindre omkostningsrigt alternativ til ApS og A/S. Samtidig så skulle IVS'er være et alternativ til iværksættersegment, som ikke har økonomi eller nødvendigvis behov for et større kapitalgrundlag, som man finder i ApS og A/S, men så stadig kunnet få kapitalselskabsfordelene. Så skulle udvidet gennemgang være et alternativ til den fulde revision, tilpasset revision i mindre virksomheder, så man ser altså en klar sammenkobling. De har på sin vis det samme overordnede mål og med kun 1 års adskillelse med indførelse, når man tager det i betragtning, så burde der alt andet lige være mere symbiose imellem de 2 i forhold til hvem der skulle være underlagt det og omfanget af udvidet gennemgang. Så man kunne fra lovgivers side overveje at stramme lovgivning for hvornår IVS'er skal være underlagt udvidet gennemgang, eller måske blot review, som har en endnu mindre omfangsrigt end udvidet gennemgang sammenlignet med fuld revision.

Man kan diskutere hvor hensigtsmæssige størrelsesgrænserne i ÅRL for at kunne undlade revision er for IVS'er taget deres minimumskapital taget i betragtning, hvilket først og fremmest gør at de næppe er revisionspligtige lige med det samme og nemme at omgå. Så man kunne også argumenter for at kravene til hvornår virksomheder helt kan undlade revision skal sænkes, så flere IVS'er bliver underlagt dem, eller et alternativ kunne være, at lave specifikke størrelsesgrænser for IVS'erne, så det ikke vil have en negativ effekt på ApS og A/S'er, som alt andet lige har et mere "pålideligt" udgangspunkt grundet deres minimumskapitaler. Det er dog værd at huske på, at de danske størrelsesgrænser trods alt er lavere end hvad kravet er for EU's regnskabsdirektiv, så flere altså er underlagt revisionspligten end hvad der er påkravet.

Desuden skulle der ifølge artiklen (Sjølje, 2017) være mere end 3.600 IVS'er der er gået konkurs eller blevet tvangsopløst siden starten (1. januar 2014) og lige på daværende tidspunkt (24/11 2017) være yderligere knap 2.700 IVS'er under konkurs eller tvangsopløsning. Kigger man på ApS'er er forskellen også markant på andelen af ApS'er der er opløst efter konkurs og tvangsopløsning sammenlignet med IVS'er med stiftelse i samme periode (01/01 2014 – 30/6-2017), hvilket er 4,5% for ApS og 10,6% for IVS'er (Experian, FSR, & Erhverv, 2017). Selvfølgelig ville udvidet gennemgang, eller fuld revision for den sags skyld, af regnskaberne ikke komme snyd/svindel fuldstændig til livs, ligesom det heller ikke kan med ApS og A/S, men det ville da alt andet lige afhjælpe yderligere snyd/svindel.

Som tidligere nævnt i afsnit 2.5 (interessenter i IVS'er) kan der være forskellighed i interessenter for IVS'erne, hvor udvidet gennemgang måske ikke er lige relevant for alle IVS'er, afhængig af deres interessenters behov for et revideret regnskab. Dog i forhold til en interessent som alle IVS har, nemlig samfundet/offentligheden, så er det/den alt andet lige altid interesseret i reviderede regnskaber. Derfor kan man også undre sig over,

at der ikke er andre alternativer end udvidet gennemgang for IVS'er, da det tyder på, at IVS'er har mange omkostninger for samfundet. En artikel fra DR (Sjølie, 2017) fortæller om, at de via aktindsigt fra SKAT, kan se at IVS'er har restancer til SKAT på 562 millioner kr., hvor det blandt andet skulle komme fra selskaber som undlader at afregne moms og så lader sig opløse/gå konkurs og staten dermed taber på det. Dog er artiklen lidt mangelfuld, da der mangler sammenligningstal med ApS'er og A/S'er, hvilket både er interessant i forhold til den samlede sum, men især i forhold til antallet af selskaber.

3.9 Delkonklusion/sammenfatning

Efter denne gennemgang af relevante elementer i udvidet gennemgang standarden, så kan man konstatere, at først og fremmest så ser det ud som, at langt størstedelen af IVS'erne helt kan fravælge udvidet gennemgang, hvilket umiddelbart gør brugen af det på IVS'er

Desuden vil en udvidet gennemgang vil med stor sandsynlig medføre en anmærkning på regnskabet, i hvert fald alt andet lige i højere grad end ved benyttelse på ApS og A/S. Hvilket naturligvis ikke er i virksomhedens interesse, så dette taler for et fravalg af udvidet gennemgang hos IVS'er.

Der er ikke noget i Erklæringsstandarden, ellers Revisorloven for den sags skyld, som gør, at den ikke kan bruges på IVS'er og man ser jo også allerede nu, at revisorer foretager udvidet gennemgang på IVS'er. Der er selvfølgelig de særbestemmelser for IVS'er og forskelle fra ApS og A/S, som blev behandlet tidligere, men der er intet i Erklæringsstandarden, som modstrider, så revisor ikke blot kan tilpasse sig disse krav.

Man kan også undre sig over, når udvidet gennemgang skulle være et billigere alternativ til fuld revision, at udvidet gennemgang er den mindstudbredte revisionsform for IVS'er, hvor kun 0,76% har valgt, mens "hele" 3,88% er blevet fuld revideret (Experian, FSR, & Erhverv, 2017). Dette tyder igen på et mismatch imellem selskabsformen og revisionstypen.

Som vi så under behandlingen af Erklæringsbekendtgørelsen og den tilhørende standard for udvidet gennemgang, så er den umiddelbart ikke særlig brugbar på IVS'er ud fra deres størrelse og lave kapital. Hvilket igen må siges at være lidt af et mismatch, da størstedelen af IVS'erne umiddelbart hører ind under regnskabsklasse B, som er den eneste af de 3 regnskabsklasser som et IVS kan tilhøre, der kan anvende udvidet gennemgang fremfor fuld revision. Dog på den måde kan man godt sige, at udvidet gennemgang i høj grad benyttes af IVS'er, da det er en standard, som udelukkende kan benyttes af regnskabsklasse B virksomheder jf. § 135, stk. 1, 2. pkt.

4. Konklusion

Mange af konklusionens hovedpunkter er allerede blevet omtalt flere gange både i løbet af opgaven og i delkonklusionerne, hvilket selvfølgelig er naturligt nok, men det er vigtigt lige at sætte en streg under det, så det vil blive opsummeret her.

Retstillingen for IVS'er adskiller sig på flere områder for IVS'er sammenlignet med andre kapitalselskaber, hvilket selvfølgelig i høj grad kommer til udtryk i kapital 20 a i selskabsloven. Dog er det især forbuddet mod apportindskud og forbuddet mod at udlodde udbytte før omregistreringsniveauet på 50.000 kr. er nået. Disse 2 skaber både tvivl og komplikationer på flere områder for IVS'er, hvilket er problematisk, når der ikke foreligger nogen retspraksis for IVS'er. Minimumskapitalen på 1 kr. giver også anledning til problematik og diskussion i forhold til reglerne om kapital i SL § 119 og reglerne om forsvarligt kapitalberedskab i SL §§ 115-118.

Det er dog stadig ofte enighed blandt lovgivningens "kommentatorer" om den gældende ret for iværksætterselskaber, men også stadig tvivl og uenighed, men det kan, som man har set, også kan være vanskelig at fastlægge den gældende ret. Vi får formentlig først rigtigt svar på de fleste problemstillinger og tvivlsspørgsmål, når der kommer noget retspraksis og der skabes præcedens.

Kan udvidet gennemgang så benyttes på IVS'er? Det korte og overordnede svar er selvfølgelig ja, hvilket nok allerede stod klart for størstedelen af læserne inden gennemlæsningen af denne opgave. Men er det så det mest optimale? Det er der til gengæld intet der tyder på.

Der er ikke altså ikke noget i hverken Erklæringsstandarden eller Revisorloven som indikerer, at udvidet gennemgang ikke kan benyttes på IVS'er og man ser også allerede nu, at revisorer foretager udvidet gennemgang på IVS'er. Der er selvfølgelig særbestemmelser for IVS'er og forskelle fra ApS og A/S, som er blevet behandlet, men intet der modstrider Erklæringsstandarden og Revisorloven, så revisor ikke blot kan tilpasse sig disse krav. For der er jo også særbestemmelser for A/S'er, som de tilpasser sig.

Som udgangspunkt kan og skal alle iværksætterselskaber, som udgangspunkt benytte sig af udvidet gennemgang som minimum. Det kommer sig af, at de hører under lovgivningen for anpartsselskaber, fordi det er en variant af et anpartsselskab jf. definitionen på et IVS i SL § 5, nr. 14 og dermed skal aflægge årsrapport jf. ÅRL § 3, stk. 1, hvor de som minimum hører under regnskabsklasse B jf. ÅRL § 7, stk. 1. Og da det er en regnskabsklasse B virksomhed, som er underlagt ÅRL, så skal de som udgangspunkt lade deres regnskab revidere (fuld revision) jf. ÅRL § 135, stk. 1, 1. pkt. Dog er der en undtagelse for "små virksomheder",

så de kan vælge at få regnskabet revideret efter Erhvervsstyrelsens erklæringsstandard for små virksomheder (udvidet gennemgang) jf. ÅRL § 135, stk. 1, 2. pkt. og der er yderligere en undtagelse, hvor revision helt kan undlades jf. ÅRL § 135, stk. 1, 3. pkt.

Så i forhold til at størstedelen af IVS'er umiddelbart hører under regnskabsklasse B, så taler det for at reglerne for udvidet gennemgang kan benyttes på IVS'er, det er nærmest oplagt, da begrundelserne for deres indførsel også er meget ens i forhold til at være målrettet mindre virksomheder og for at lette administrative byrder. Til gengæld taler det imod at så mange IVS'er umiddelbart kan fravælge det, så brugen af udvidet gennemgang altså bliver og har været minimal indtil videre.

Man kan også sætte spørgsmålstegn ved brugen af udvidet gennemgang for IVS'er sammenlignet med review, da den primære adskillelse af de 2, de supplerende handlinger, alt andet lige ikke er særlig relevant for IVS'er. Det forhindrer altså ikke brugen af udvidet gennemgang på IVS'er, men det taler ikke for det. Desuden er behovet der umiddelbart ofte ikke hos interessenterne for at IVS'er får udført udvidet gennemgang og den umiddelbare pris for det taler heller ikke for.

Så for at opsummere, retsstillingen adskiller sig i et vist omfang og på visse områder for IVS'er i forhold til andre kapitalselskaber, men ikke på en måde som gør, at udvidet gennemgang ikke kan benyttes på IVS'er.

5. Kilder

Artikler og tidsskrifter:

Boding, T., & Korning, M. D. (nr. 6 2014). Udvidet gennemgang - hvad er virksomhedernes og bankernes holdning? *Revision & Regnskabsvæsen*, s. 32-36.

Danmarks Statistik. (31. oktober (rettet 13. november) 2017, nr. 419). *Nyt fra Danmarks Statistik: Regnskaber for private byerhverv, erhvervsdemografi mv. (foreløbige tal) 2016*. Hentet fra Danmarks Statistik: <https://www.dst.dk/Site/Dst/Udgivelser/nyt/GetPdf.aspx?cid=27743>

Eriksen, L. (nr. 5 2014). Tyskland: Unternehmergeellschaft (haftungbeschränkt) siden 2008, ny femårs statistik. *Skat udland : Tidsskrift for international beskatning*, s. 302-307.

Høj, A. L., & Seehausen, J. (nr. 8 2016). Selskabsretlige transaktioner - selskabsretligt og skatteretligt 2. *Revision & Regnskabsvæsen*, s. 58-77.

Lilja, T. M. (Nr. 1/2 2013). Iværksætterselskabet : ny anpartsselskabsvariant. *Nordisk tidsskrift for selskabsret*, s. 80-89.

Lilja, T. M. (nr. 3 2014). Kapitalafgang fra iværksætterselsaber - Man må sno sig ... *Nordisk tidsskrift for selskabsret*, s. 43-63.

Lilja, T. M. (Nr. 2 2015). Skjulte apportindskud eller lovlige efterfølgende erhvervelser? : giver forbuddet mod apportindskud i iværksætterselskaber mening. *Ugeskrift for retsvæsen*, s. 1-9.

Lilja, T. M. (Nr. 2 2015). Skjulte apportindskud eller lovlige... *Ugeskrift for retsvæsen*, s. 1-9.

Sjølie, M. L. (24. november 2017). *En-krones-selskaber skylder Skat en halv milliard*. Hentet fra DR Nyheder: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/en-krones-selskaber-skylder-skat-en-halv-milliard>

Bøger:

Bunch, L., & Rosenberg, I. (2014). *Selskabsloven med kommentarer*. 2. udgave: Karnov Group Denmark.

Füchsel, K., Gath, P., Langsted, L. B., & Skovby, J. (2017). *Revisor - regulering & rapportering*. 4. udgave: Karnov Group Denmark.

Kiertzner, L. (2013). *Når regnskaber ikke revideres - Assistance/aftalte arbejdshandlinger, review og udvidet gennemgang*. 1. udgave: Karnov Group Denmark.

Kiertzner, L., & Tullberg Hoff, N. (2017). *Ny revisorlovgivning 2016/2017 - De største ændringer*. 1. udgave: Karnov Group Denmark.

Kure, H. (2015). *Finansieringsret*. 1. udgave: Karnov Group Denmark.

Lilja, T. M. (2015). *Iværksætterselskaber*. 1. udgave: Karnov Group.

Neville, M., & Engsig Sørensen, K. (2013). *Selskaber - aktuelle emner*. 1. udgave: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Nielsen, R., & D. Tvarnø, C. (2011). *Retskilder & Retsteorier*. 3. udgave: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Schaumburg-Müller, P., & Werlauff, E. (2014). *Selskabsloven med kommentarer*. 2. udgave: Jurist- og Økonomforbundets Forlag.

Vejledninger og analyser:

Erhvervsstyrelsen. (januar 2014, V 1.0). *Vejledning om fusioner af aktie- og anpartsselskaber*. Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen. (Juli 2010). *Vejledning om Ejeraftaler (aktionæroverenskomster)*. Erhvervsstyrelsen.

Erhvervsstyrelsen. (u.d.). *Vejledning om etablering af et iværksætterselskab (IVS)*. Version 1.4, opdateret oktober 2016: Erhvervsstyrelsen.

Experian, FSR, & Erhverv, D. (2017). *Analyse af Iværksætterselskaber*. Experian, FSR, Dansk Erhverv.

Love, forarbejder, bekendtgørelser m.v.:

Anmeldelsesbekendtgørelsen

Erhvervsankenævnets kendelse af 10. august 1995, 95-1.650

Erhvervsvirksomhedsloven

Erklæringsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse om godkendte revisorers erklæringer, BEK nr. 1468 af 12/12/2017)

EU's regnskabsdirektiv 2013/34/EU af 26. juni 2013.

Høringssvar 34, s. 6 ved indførsel af lov nr. 616 af 12/6 2013

Karnovs Online univers

Lovbemærkninger 2005/1 LF 50.

Lovbemærkninger til 2007/2 LF 120.

Lovbemærkninger til 2012/1 LF 26.

Lovbemærkninger 2012/1 LF 152

Lovbemærkninger 2016/1 LF 23

Selskabsloven

Årsregnskabsloven

Data:

CVR udtræk - alle aktive IVS'er per 31.12.17, hentet fra cvr.dk

Hjemmesider:

www.cvr.dk

www.retsinformation.dk